РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всї листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орґан Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., второк 11-го грудня 1917. Ч. 146. VOL. XXV. JERSEY CITY, N. J., Tuesday, December 11, 1917. No. 146.

НОВА ДОМАШНА ВІЙНА В РОСІЇ.

Ґенерали Калєдін і Корнїлов в битві з військами большевиків.

Українці ведуть переговори в цїли утвореня нового російського правительства.

Американський воєнний корабель затоплений. — Згинуло 66 людий залоги.

Вісти з України.

—o—

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 10, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

УКРАЇНА НЕ ПРИЗНАЄ НАД СОБОЮ ВЛАСТИ ПРАВИТЕЛЬСТВА БОЛЬШЕВИКІВ.

Українці мають намір утворити нове російське правительство з представників всїх народів Росії.

ПЕТРОГРАД, 7. грудня. — **Український головний секретаріят воєнний подає до відома, що правительство української републики вважає власть народних комісарів (кабінет большевиків) яко неістнуючу для армії і не признає їх яко правительство.**

Український головний секретаріят розпочав вже переговори в справі УТВОРЕНЯ НОВОГО РОСІЙСЬКОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА, В СКЛАД КОТРОГО ВІЙШЛИ БИ ПРЕДСТАВНИКИ ВСІХ НАРОДНОСТИЙ І КОТРЕ ОДИНОКЕ БУЛО БИ УПОВАЖНЕНЕ РОЗПОЧАТИ ПЕРЕГОВОРИ В СПРАВІ ЗАВІШЕНЯ ОРУЖА З НЕПРИЯТЕЛЕМ.

Становище Української Центральної Ради є тяжким ударом для аліянтів.

ПАРИЖ, 7. грудня. — Американські делеґати на воєнну конференцію під проводом полковника Гавза розвинули широку діяльність, щоби опанувати теперішну ситуацію. Члени комісії є сьвідомі сього, що положене є дуже тяжке.

На спільній коференції буде між иншим розглянена справа одноцїльної команди і справа положеня в Росії. Тут панує переконане, що російська справа є, як здаєть ся, безнадійна з причини систематичної праці нїмецьких аґітаторів, які в дійсности нинї контролюють правительство Ленїна. СТАНОВИЩЕ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ, ЯКА СИМПАТИЗУЄ З ПРАВИТЕЛЬСТВОМ ЛЕНЇНА, Є ДАЛЬШИМ ТЯЖКИМ УДАРОМ ДЛЯ АЛІЯНТІВ.

Змаганя народів Росії до самостійности.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 10, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ФІНЛЯНДІЯ ПРОГОЛОСИЛА СВОЮ НЕЗАВИСИМІСТЬ.

Правительство робить заходи, щоби всї держави узнали независимість Фінляндії.

ГАПАРАНДА, 7. грудня. — **ФІНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ПРОГОЛОСИЛО НИНІ НЕЗАВИСИМІСТЬ ФІНЛЯНДІЇ.**

Премієр Свінгурд, вносячи нині в соймі проєкт конституції, заявив, що правительство оперло цїлий законопроєкт на повній независимости **Фінляндії.**

Правительство робить стараня, щоби всї держави узнали независимість Фінляндії.

Фінляндія має стати републикою. — 15. сїчня відбудуть ся перші вибори.

СТОКГОЛЬМ, 8. грудня. — **У фінськім соймі вніс сенат проєкт, щоби Фінляндія приймила устрій републики з президентом на чолї. Президента маєть ся вибирати на протяг 6 літ.**

В предложеню говорить ся, **що перші вибори мають відбути ся 15. сїчня** та що президент має дня 15. цьвітня обіймити свій уряд. До сього часу премієр має сповняти обовязки голови републики.

Післанець з Фінляндії, який має доручити проклямацію сенату до чужих держав, є вже в дорозї до Стокгольму.

Сойм ухвалив затягнути позичку в сумі 25 міл. марок на управильнене фінансів в краю.

НА МОРИ:

Американський торпедовець „Джекоб Джанс" затоплений.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 10, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ВАШІНҐТОН, 8. грудня. — **„Один офіцир і 65 американських моряків згинуло враз з американським торпедовцем „Джекоб Джанс", який потонув від торпеди підводної лодки в четвер о 8-мій годині вечером",** доносить телеґрама, яка наспіла від заст. адмірала Сімса до департаменту маринарки.

„4 офіцирів і 40 моряків виратувано".

(Торпедовець „Джекоб Джанс" числив 1.100 тон. Його будова була покінчена в 1916 р. Залога торпедовця виносила 110 людий).

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ:

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 10, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Число полонених Італійців зросло на 16.000.

ВІДЕНЬ, 9. грудня. — Урядовий звіт австро-угорського головного штабу звучить:

„На італійськім теренї війни наші хоробрі війска взяли вчера приступом сильні становища на схід від Асіяґо і задержали їх у своїх руках помимо сильних протинападів неприятеля.

„Число Італійців, полонених маршалком Конрадом Гецендорфом у битві від середи, перейшло 16.000.

„Наші лїтаки звели вчера ряд боїв у воздусї і зістрілили 6 італійських лїтаків".

—o—

Революція в Портуґалії.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 10, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ЛОНДОН, 9. грудня. — Кореспондент тел. аґенції Гаваса з Лїсбони доносить:

„По тридневній боротьбі правительство, щоби оминути дальшого проливу крови і деморалїзації серед армії, постановило уступити, що було головним домаганем портуґальських революціонерів, на чолї котрих станули др. Сідоніо Паес і полковники, Соарес Бранко і Альвес Роґадас. Бувшого президента кабінету, Альфонса Косту, арештовано в містї Ґарда".

Війна проти Австрії.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 10, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

В ПЯТНИЦЮ ПРОГОЛОШЕНО УРЯДОВО ВІЙНУ ПРОТИ АВСТРО-УГОРЩИНИ.

В обох палатах лише один голос упав проти війни.

ВАШІНҐТОН, 7. грудня. — **ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ І АВСТРО-УГОРЩИНА СТОЯТЬ ВЖЕ НА ВОЄННІЙ СТОПІ.**

Нинї о год. 5.03 пополудни президент Вілсон в присутности свого секретаря Тумулти підписав спільну резолюцію, ухвалену палатою послів і сенатом в протягу пополудня.

В сенатї ухвалено резолюцію в справі війни 74 голосами; голосу проти не було.

В палатї послів резолюція перейшла 361 голосами проти 1. Проти голосував соціяліст Меєр Лондон.

Першим кроком Америки буде уділене помочи Італії.

З виповідженем війни Австро-Угорщинї взяло правительство під розвагу пляни в справі скорої помочи для Італії, яка нинї находить ся в лихім положеню.

Здогадують ся, що ті пляни обіймають між иншим також проєкт висилки **американських війск, що очевидно позістане покищо тайною департаменту війни.**

Домашна війна в Росії.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 10, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

НОВА ВОРОХОБНЯ В РОСІЇ.

Ґенерал Калєдін виступив оружно проти большевиків.

ЛОНДОН, 9. грудня. — Правительство большевиків оголосило проклямацію до російського народу, в якій говорить ся, що **„Калєдін і Корнїлов при помочи імперіялїстичних елєментів і кадетів підняли ворохобню і виповіли війну в донській области проти народу і революції".**

В проклямації говорить ся, що кадети і буржуазія дають поміч ворохобникам-ґенералам, доставляючи їм десятки міліонів гроша.

Робітничі і салдатські делеґати видали конечне розпоряджене щодо висланя війск проти ворогів революції і оголосили заряджене, яке уповажнює місцеві революційні ґарнїзони атакувати ворогів народу, не ожидаючи приказів від найвисших властий та забороняючи їм вдавати ся з ними в якінебудь переговори.

Українське правительство контролює частину донської области.

Півурядові донесеня, які наспіли тут в суботу, доносили, що ґен. Калєдін є тепер в Новочеркаску, де він правдоподібно буде ожидати розвою дальших випадків.

В прочих округах донської области, як про се говорить донесене, **вся власть находить ся в руках рад роб. і салд. депутатів і в руках українського правительства.**

Надіють ся оружної розправи.

„В жовнїрських і робітничих кругах, — говорить телеґрама в петроґрадській часописи „День" — панує переконане, що ґен. Калєдін робить приготованя до оружної розправи. Правительство знова зі своєї сторони видало строгі зарядженя в цїли знищеня ворохобнї".

Ґен. Корнїлов має находити ся в головній кватирі ґен. Калєдіна.

Ґен. Корнїлов утік з вязниці в Бихові (на полудне від Могилева) в недїлю в ночи в товаристві 400 їздців з туркоманської прибічної сторожі.

Доносять, що його випущено з вязниці на приказ слїдчого судії, якому було поручено вести слїдство в справі ворохобнї ґен. Корнїлова. Ґен. Корнїлов, оминаючи зелїзницю, пустив ся утїкати на полудне. Як доносять іменно, союз зелїзничих робітників видав був приказ його зловити.

Ґен. Корнїлов жив через довгий час в центральній Азії і научив ся туркоманського язика.

Дальші вісти доносять, що ґен. Корнїлов находить ся під теперішну пору в головній кватирі ґен. Калєдіна, в Новочеркаску.

Правительство большевиків вислало нові війска до пильнованя царя.

ЛОНДОН, 7. грудня. — Після донесеня з Петроґраду часопись „Правда", орґан правительства большевиків, подала до відома, що кілька відділів моряків і „червоної сторожі" вислано до Тобольска (на Сибіри), щоби там пильнували бувшого царя, Николая Романова.

Боять ся, щоби цар не впав жертвою лїнчу.

ЛОНДОН, 8. грудня. — Моряки і жовнїри большевиків розоружили сторожу, яка дотепер пильнувала бувшого царя, Николая Романова, в Тобольску (Сибір), як се доносить телеґрама від Ексчендж Тел. Комп. з Петроґраду.

Большевики мають намір перевести царя до якоїсь иншої місцевости, боячи ся, щоби його в Тобольску не злїнчували.

Поголоска, що цар утік зі Сибіри.

ВАШІНҐТОН, 8. грудня. — **Американський консуль з Тифлїсу (Кавказ) надіслав телеґраму до департаменту для заграничних справ, що ходить поголоска про утечу бувшого царя, Николая Романова, з Тобольска (Сибір).**

Департамент не одержав доси жадного потвердженя сеї вісти. Урядники російської амбасади не кажуть привязувати великої ваги до сеї поголоски, бо Тифлїс є тисячі миль віддалений від Тобольска і не має з ним прямого телеґрафічного получення.

—o—

Керенський мінїстром справедливости на Сибіри.

ПЕТРОГРАД, 6. грудня. — Тимчасове независиме правительство, зорґанїзоване для Сибіри, **вибрало Александра Ф. Керенського мінїстром справедливости.** Воно постановило доповнити коаліційний кабінет.

Мирові переговори.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 10, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Троцький дав союзникам Росії одно-тижневий реченець.

ЛОНДОН, 8. грудня. — **Лев Троцький, мінїстер для загр. справ в правительстві большевиків,** як се доносить бездротна телеґрама від російського правительства, **вислав до всїх союзних амбасад і посольств в Петроґрадї ноту, в якій повідомляє їх, що переговори в справі завішеня оружа з центральними державами зістали на протяг одного тижня здержані на жадане російських відпоручників, щоби в сей спосіб дати нагоду народам і правительствам союзних держав довідати ся про істноване таких переговорів і про їх цїль.**

В нотї є сказане, що завішене оружа буде підписане лише під тим услівєм, що нїмецьке правительство не буде переносити своїх війск зі східного фронту на другий та що нїмецькі війска опорожнять острови в заливі Моон.

„Реченець відложеня переговорів є навіть серед неспокійних відносин в міждержавній комунїкації зовсїм вистарчаючий, щоби дати змогу союзним правительствам заявити своє становище супроти мирових переговорів, то значить згодити ся або відкинути предложене на переговори в справі завішеня оружа і заключеня мира.

„На случай відмови вони мусять ясно і рішучо представити всьому людству цїли, за які народи Европи мають ще четвертий рік проливати свою кров".

Большевики здобувають на фронтї щораз більший вплив.

ЛОНДОН, 7. грудня. — Кореспондент доносить, що розклад серед армії приймає щораз більші розміри та **що большевики здобувають з кождою хвилею щораз сильнїйший вплив серед війск на цїлім боєвім фронтї.**

Ґен. Раґуссу, командантa 4. румунської армії, арештовано на приказ комітету жовнїрів сеї армії.

Австрія пускає домів полонених російських жовнїрів.

РИМ, 6. грудня. — Австрійцї, яких взято в полон в кількох останних днях, оповідають, **що Австрія вже від десятьох днів пускає домів полонених російських жовнїрів.**

Австрія почала се робити, не чекаючи на відповідь, чи також російське правительство згодить ся увільнити полонених Австрійців.

Кождий російський жовнїр, який вертає з полону, є добре вишколений в тім дусї, щоби домагав ся дома покінченя війни. Відослане великого числа полонених російських жовнїрів має якраз на цїли розвинути аґітацію за скорим покінченем війни.

—o—

Большевики заповідають уневажнене довгів Росії.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 10, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ЛОНДОН, 8. грудня. — Петроґрадський кореспондент часописи „Дейли Нюс" доносить, що всї позички, які Росія затягнула за границею, включаючи також позички, підняті державним банком і зелїзничими компанїями з порукою російського правительства, **будуть уневажнені і їх сплата буде зовсїм здержана.**

Орґан большевиків „Правда" пише, **що уневажнене позичок за границею мусить бути основним услівєм мира.**

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
to United States:	в Злучених Державах:
$2.50 per year	на рік $2.50
$1.25 per 6 months	на пів року $1.25
$1.00 per 4 months	на 4 місяці $1.00
to Jersey City and to foreign countries:	В місті Jersey City і за границю:
$3.25 per year	на рік $3.25
$1.00 per 3 months	на пів року $1.75
$1.75 per 6 months	на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".
При висиланю замовлення належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Montgomery.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

З біжучої хвилі.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 10, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Покищо всіх австрійських і угорських горожан обовязують вповні постанови, які зістали видані для „ворожих чужинців".

Адміністраційні власти сейчас по урядовім проголошеню війни Австро-Угорщині почали переводити сї постанови в житє. І так поліційні власти видали сейчас приказ, аби австрійським і угорським горожанам не дозволено мешкати в забороненій полосї (то є 100 ярдів від доків, каналів і т. п.) Рівночасно військові власти видали наказ звільнити з американського війска всїх австрійських і угорських горожан, навіть тих, котрі взяли вже перші американські горожанські папери.

На засїданю палати послів в суботу посол з Іллінойс, Сабат, вніс резолюцію, в якій домагаєть ся, щоби **Чехів**, Моравян, Словаків, **Українців**, Поляків, Сербів, Хорватів, Словінців і Румунів не зачисловати до кляси „ворожих чужинців" і не боронити їм служити в армії Злучених Держав тому, що вони є лише з примусу горожанами Австрії чи Угорщини.

Отся резолюція має прийти в сїм тижни на дневний порядок нарад в палатї послів і в сенатї.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 10, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Нюйорська часопись „Івнінґ Пост" з дня 7. грудня помістила з нагоди виповідженя війни Австро-Угорщині редакційну статю, в якій обговорює справу трудного розвязаня проблєму, який має перед собою американське правительство з огляду на міліони нових „ворожих чужинців".

В статї говорить ся, що хоч виповіджено війну Австро-Угорщині, американське правительство не повинно примінювати супроти великої части горожан Австрії і Угорщини, розпоряджень, які були видані і які є обовязуючі для „ворожих чужинців".

В статї подасть ся короткий перегляд політичних змагань ріжних народів, які живуть в Австро-Угорщині, та статистику іміґрантів дотичних народностий в Злучених Державах.

Про Українців читаємо отсї слова:

„Українці з Галичини, Буковини і Угорщини числять около 350.000. Вони працюють переважно в копальнях угля. Міста, як Пітсбурґ і Шікаго, числять кожде з них по 30.000 Українців. Нюйорчани нехай пригадають собі на „Перший Конґрес Українців", який відбув ся в 1915 р. в „Купер Юніон" при співучасти 400 українських орґанізацій, і певно вони є обзнакомлені з пропаґандою, яку Українці вели дотепер — вона є звернена як супроти Австрії так і супроти Росії, а передівсїм сильнійше супроти першої від часу російської революції".

(Начальний редактор часописи „Івнінґ Пост" **Освалд Ґаррісон Вілард** є обзнакомлений зі справою українською. Тут належить також пригадати, що він брав участь в „Українськім Соймі" (1915 р. в Ню Йорку) виголошуючи реферат. Часопись „Івнінґ Пост" ставила ся все прихильно до української справи і часто містила вісти про Українців. Під теперішну пору згадана часопись удержує навіть в Києві окремого кореспондента для інформованя американської преси про українські справи, котрого однак кореспонденції до тепер тут не наспіли, правдоподібно з причини лихої комунікації і внутрішного неладу в Росії).

Україна перемагає всякі перепони.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 7, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Російські Українцї зробили дуже розумний крок, що зараз по вибуху революції зачали орґанізувати новий політичний устрій України.

Стрічали вони опір і у першого революційного правительства Росії під проводом князя Юрія Львова, і у другого під кермою Александра Керенського, але остаточно проломили вони опір, побороли перепони, і тепер стоять самостійно. Тепер вже Українцї правлять Україною, а саме через Українську Раду (тимчасовий парлямент) під президією проф. Михайла Грушевського, та через українське правительство під кермою Володимира Винниченка.

Українські провідники знали добре, що тепер основою сили українського народа на своїй землї є його війско, і тому відразу подбали о контролю над українською 3-міліоновою армією на фронтї, при помочи спеціяльних комісарів Української Центральної Ради.

Се дало Українській Центральній Радї і українському правительству дійсну силу, про яку вже мали недавно нагоду переконатись противники народного правлїня на Українї.

Тими противниками є передівсїм московські богаті і середні верстви і польська шляхта, яка обсїла правобережну Україну.

Московські верстви, противні народному правлїню на Українї, — се головно ті, що мають свої інтереси на Українї. Се дідичі, переважно з лївобережної України; се промисловцї, богаті купцї і всякі „чиновники" (урядники). Вони боять ся, що як український нарід обійме правлїнє своїм краєм у свої руки, то їх інтереси пропадуть. Тому вони боронять ся і тому шляхотська і урядницька верства цїлої Московщини стає в їх оборонї.

Цїлком подібні інтереси мають на Українї і Поляки. Се головно шляхта, що тепер „посїдає" половину української землї на правобережній Українї, яка окрім управи землї займаєть ся також і цукроварним промислом.

Польську шляхту насадили на Українї сумної памяти польські королї, а російську шляхту і хмару урядничого стану — російські царі, котрі одначе по упадку Польщі обороняли на Українї не лише інтереси російські, але і польські.

Тепер же нема анї польських королїв анї російських царів і нема кому боронити анї польських анї московських інтересів на Українї.

І біда наїзникам, бо вже український нарід не є безборонний.

Недавно ще Москалї пробували ужити донських козаків против українського народа на Українї, але не вдало ся.

Українській Центральній Радї вдало ся врозумити донських козаків і вони зобовязали ся на будуче не нападати на українські землї.

Видно, прийшли вони до переконаня, що напади на Україну можуть їм лише зашкодити.

Передівсїм треба тямити, що на 4 міліони населеня области донських козаків є один міліон Українців, а дальше, що донські козаки стоять в порозуміню з українськими козаками з Кубанщини і з козаками терськими (над рікою Терек, на Кавказї, на схід від Кубанщини), серед яких також значна часть є Українців.

Отже вже сей факт, що Українцї мають силу серед козацтва, мусів вплинути на донських козаків, що зобовязались не нападати на землї України, — а друге те, що Україна має свою армію, сильнїйшу від війска донських козаків, мусїло мати на них ще більший вплив.

На всякий случай Московщина на Українї остала ся без підпори.

А таксамо без підпори лишилась на Українї і польська шляхта. Ще старалась вона через Дмовского в Парижи виробити собі позволенє стягнути польсько війско на Україну і разом з донськими козаками робити там московсько-польський „порядок". Але не вдало ся, — донські козаки погодили ся з Українцями, а тепер польській шляхтї і цїла Польща не поможе.

Про долю московських і польських панів на Українї рішить сам український нарід і нема сумніву, що він позбавить вже їх того панованя, яке було протягом сотон літ тяжкою неволею українського народа.

Як звісно з телєграм, які в останнім часї приходили з Росії, українське правительство в Києві було недавно проголосило **засаду націоналїзації приватних земель на Українї**, то значить, що ті землї мали перейти на власність української держави, яка розділила би їх по справедливости між селян, значить лише межи тих, що самі управляють землю і з неї живуть. Селяни моглиб дістати або на власність і платити державі податок, або брати землю в наєм і замісць податку давати за се річну оплату.

Дальше в проголошеній засадї було сказано, що всї приватні землї мають перейти на власність української республики — **без усяких відшкодовань для теперішних властителїв.**

Українське правительство заявило ся за тим під напором Ради робітничих і військових предетавників у Києві.

Одначе, як доносили дальші телєґрами, українське правительство, на просьбу польських дідичів і Союза цукрових промисловців (польських, російських, українських і инших) **згодило ся оставити сю справу до порішеня установчим зборам України.**

На дїлї се справи не зміняє. Як звісно, українське правительство приняло було тільки **засаду**, а порішенє мусїло, само собою, відбутись на установчих зборах, які в короткім часї мають відбути ся в Києві.

Як українське правительство згодило ся на сю просьбу, то воно тільки заявило ся за тим, що нарід має першенство; що український нарід нехай перший скаже свобідно на установчих зборах свою волю про свою землю.

Поляки і Москалї може числять на те, що і вони будуть заступлені на установчих зборах та може бодай відістануть там для себе яке відшкодованє.

Сумніваємо ся, чи український нарід давав би відшкодованє тим, що віддають йому його землю, яку „посїдали" тільки тому, що їх предки зрабували їх, за дозволом польських королїв або російських царів.

Український нарід добрий, але не добрість а справедливість буде рішати.

Великий клопіт має ще тепер Українська Центральна Рада і українське правительство з центральним російським правительством в Петроґрадї, яке тепер є в руках большевиків (крайної частини російських соціял-демократів).

Большевики, як виглядає з вістий з Росії, поступають собі самовільно, зовсїм не питаючись про волю представників поодиноких народів.

Як звісно, зачали вони переговори з німецькою й австро-угорською армією **в справі завішеня оружа для приготованя мирових переговорів.** Сї вступні переговори мали вже навіть довести до хвилевого завішеня оружа.

Розумість ся, що такі події не можуть відбуватись передівсїм без волї або згоди Української Центральної Ради і українського правительства. Україна не лише що має на фронтї 3-міліонову армію, але наш нарід також безпосередно інтересований у війнї, бо вона на землях українських, і за те, де ті землї мають належати.

З Европи була вістка, що українське урядове Бюро оголосило, що анї український парлямент (У. Ц. Рада) анї правительство не ведуть переговорів **за окремим миром** з центральними державами (з Німеччиною й Австро-Угорщиною).

З тої вістки годї знати, який є в дійсности правдивий стан.

Можливо, що Українцї вважають заходи большевиків стремлїнєм до окремого мира і зовсїм не хотять брати участи в переговорах. Друга можливість є, що Нїмцї пускали вісти, що Українцї ведуть переговори в справі **окремого мира** і тому українське урядове Бюро заперечило сї вісти, з уваги на те, що український парлямент і правительство **є за миром, але загальним, а не окремим.** І вкінци є ще одна можливість, а саме, що У. Ц. Рада і правительство не беруть участи в переговорах у справі здержаня воєнних операцій на фронтї, а лишили се військовій командї.

В кождім разї Українцї в тій справі мають клопоти з большевиками, котрі є представниками лише одної партії, а хотїли би правити усїми народами Росії.

Тому зовсїм оправданою є нова акція українського правительства, про яку доносить лондонський „Таймс", а яка стремить до того, **щоби в Росії утворено нове правительство, в якого склад входили би представники усїх головних народів Росії.**

Се є одинокий вихід з хаосу, бо Росія се не Московщина, але богато народів, а коли ті народи мають творити вільну спілку, то першим кроком до сього було би утворенє проєктованого Українцями правительства Росії.

Коли се Українцям вдасть ся, то се буде великий успіх і улекшить дорогу до перебудови Росії після пляну, який ухвалено на зїздї народів у Києві.

Зїзд народів Росії в Києві.

Минувшої пятниці (7. б. м.) прийшло до нас з Пресового Бюра У. Ц. Ради в Києві отсе письмо (вислїд з нарад із Зїзду Народів, які відбули ся в днях 21—28. вересня 1917 р.):

ПОСТАНОВИ ЗЇЗДУ.

На останнім засїданю зїзду представників народів Росії 15. (28. н. ст.) вересня принято було слїдуючі постанови:

Про федеративний устрій російської держави.

Зїзд народів, скликаний в Києві Центральною Українською Радою, обміркувавши на засїданях своїх з 8. до 15. вересня справу майбутнього устрою російської держави, спинив ся після спеціяльних докладів та обговореня на слїдуючих тезах:

1) Головною хибою державного устрою Росії, як при старому ладови, так і після революції є надмірне зосередкованє законодатної та виконуючої власти.

2) Уґрунтована на сїм принципі державна машина не може справно іти і гальмує розвиток держави.

3) Не дивлячись на велику господарчу ріжноманїтність країв і народів Росії, зосередкованє власти затримує розвиток господарської самодіяльности людности, причинюєть ся до визискуваня окраїн неробучими клясами центра, а тимсамим і до господарчого занепаду сього осередка.

4) Упорядкованє цїлої низки економічних справ житя трудового населеня, — як земельна та переселенська справи, громадська допомога та таке инше, — потребують гнучкою і ріжноманїтного національно-адміністративного апарату, пристосованого до місцевих та побутових особливостий людности.

5) Коли небувала, по своєму напруженю, в сьвітї війна поставила перед державною машиною особливі вимоги щодо швидкости та продуктивности її роботи, то вона показала цїлковиту свою нездатність, не можучи задовольнити найнеобхіднїйших житєвих потреб і досить часто пригнічуючи громадську працю, яка моглаб задовольнити сї потреби.

6) Теперішний безлад як на фронтї так і в задї, по всїх частях державного житя, має своїм жерелом централїстичний лад.

7) Для ратунку держави від тої руїни, яка на неї чигає, конче треба зараз же перебудувати державу на зовсїм нових підвалинах, які не лишалиб жадної можливости централїзації.

8) Треба мати на увазї, що історія виробила два типи державного устрою для величезних держав, краї яких всї коло купи, а саме — або централїстичний (унїтарний), або федеративний.

9) Головне домаганє сучасної демократії — широка участь громадян в державнім житю та податок для порядкованя сим житєм законодатним, а не адміністративним способом (наприклад — обрахунки видатків) можливе тільки при федеративнім устрою держави.

10) Республиканський лад може міцно стояти тільки в федеративній державі, бо в зосередкованих державах легко можна робити зміни державного ладу, через захопленє осередкових установ (інституцій).

11) Осередкова влада може мати довірє всїх кругів людности, значить: мати силу тільки при федеративнім устрою.

12) Через те, що Росія складаєть ся з многих народів, які мають більшу чи меньшу національну самосьвідомість, ріжноманїтну національну культуру, історичне минуле і в економічнім відношеню вони складають окремі своєрідні кола, то єдино придатною формою федерації є така, котра основана на національній підставі.

13) Великі краї, заселені одною національностию, можуть, по бажаню, або подїлитись на кілька федеративних одиниць, або, лишаючись одною федеративною цїлостию, дати автономію окремим частинам краю.

14) Ті національности, котрі — як наприклад еврейська — розпорошені по всїй державі і нїде не мають свого краю, користують ся правом мати екстериторіяльно-персональну автономію.

Вважаючи на згадані міркованя, Зїзд Народів, скликаний Центральною Радою, визнає, що Росія повинна бути **федеративною демократичною републикою.**

Про загальнодержавну та краєві мови.

Вважаючи: а) що беззаконні заходи скиненого царського правительства до цїлковитої русифікації народів викликали в сїй справі богато недорічностий, які дуже шкодять культурному житю републики; б) що справедливе визначенє права народів Росії на рідну мову, яке забезпечувалоб вільний шлях до широкого розвитку самостійних національних культур, є загальною потребою і повинно бути зроблене зараз же до установчих зборів; в) що повноправні в сїм відношеню громадяни повинні все таки взяти на себе і низку обовязків, які обмежувати-муть права їх мов, але які потрібні з огляду на державний добробут — Зїзд Народів, скликаний Центральною Українською Радою, постановив:

1) Від часу революції всї мови републики стали цїлком рівноправними і через те в майбутній російській федеративній републицї має бути назавше забезпечено цїлковиту волю всїм мовам в приватних та приватно-правових зносинах.

2) Головні революційні орґани майбутних окремих держав-частин федерації повинні признати одну або кілька мов даного краю за краєві мови для зносин адміністративних орґанів з громадянами, а також з центральними орґанами федеративної одиниці та між собою; такими краєвими мовами мають бути мови всїх народностий, число яких в данім краю досягає певної скількости, визначеної законом.

3) Вільні громадяни російської федеративної републики повинні признати російську мову, яка найбільше зрозуміла більшости людности, мовою загальнодержавною для зносин центральних орґанів федеративних одиниць з центральними орґанами федерації та між собою.

4) Школа, церква, суд повинні бути відносно мови, як і в усїх инших відношенях, цїлком вільними і керуватись тільки бажанями заінтересованих осіб, а через те признанє мови загальнодержавною не дає їй жадної переваги в справі шкільній, церковній та судовій над иншими мовами републики.

Рада Народів.

Виходячи з засад, наведених в постанові про майбутний устрій російської републики та про шляхи до його здійсненя, Зїзд Народів, скликаний Центральною Українською Радою, постановив:

1) Для розробленя і переведеня в житє всїх тих заходів, котрі будуть потрібні для здійсненя всїх тих завдань національного та краєвого автономно-федеративного будівництва і для орґанізованя Спілки Народів, утворити зложений на вказаних далї засадах особливий повновластний орґан — Раду Народів.

2) В склад Ради Народів має ввійти по 4 члени від кождого народу, який мав представництво на зїздї.

3) При голосованю кождий нарід має два голоси, незалежно від числа присутних на данім засїданю повноправних членів Ради Народів, представників сього народу.

4) Радї Народів належить право приймати в свій склад представників від тих народів, котрі не брали участи в зїздї; сї нові члени мають тісамі права, що й инші дійсні члени Ради.

5) Радї Народів надаєть ся право запрошувати по своєму бажаню потрібних для працї людий з правом дорадчого голосу.

6) Радї Народів надаєть ся право утворювати при собі всї ті установи, котрі будуть потрібні при її працї, і зробити для сього відповідні видатки.

7) Для обєднаня працї національних військових орґанізацій при Радї Народів може бути утворено Осередковий Військовий Комітет.

8) В справі своєї внутрішної орґанізації Рада Народів сама повинна виробити постійний реґулямін.

9) Місцем перебуваня Ради Народів є місто Київ, але в потребі Рада може засїдати і в иншім місци.

„Совѣтъ національностей".

В працї, скерованій як до внутрішного перебудованя републики так і до забезпеченя зовнїшного її добробуту підчас війни та при виробленю найбільше зручних і для всїх народів однаково придатних умов почесного мира, тимчасове правительство заінтересоване в піддержці та авторитетних вказівках з боку всїх народів Росії, і через те Зїзд Народів постановив вказати тимчасовому правительству на потребу перетвореня „особаго совѣщанія по областной реформѣ" в особливий „Совѣтъ національностей" при тимчасовім правительстві, який має бути орґаном для оборони інтересів народностий.

Про Установчі Збори.

Зїзд Народів вважає, що незалежно від скликаня всеросійських установчих зборів повинні бути скликані на демократичних підвалинах краєві установчі збори, котрі мають установити норми відношень країв до центральних орґанів федерації і певні форми внутрішної орґанізації автономних установ даного народу чи краю.

Про мирову конференцію.

Виходячи з тих засад:

а) що майбутня конференція повинна проходити під гаслом повного права всїх народів на самоозначенє;

б) що при визначеню майбутних державних кордонів і встановленю міжнарод-

Вже вийшов з друку
КАЛЄНДАР
У. Н. СОЮЗА
НА 1918-тий РІК.

Ціна разом з пересилкою 50 центів.

Гроші і замовленя посилайте на адресу:

"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ХТО ХОЧЕ ПРОЧИТАТИ?

Чи хотіли би Ви ліпше жити? Чи хотіли би Ви лекше працювати? Заробляти більше гроший? НЕ ВЖЕЖ ЩО ТАК!

Всі ті Ваші бажаня сповнять ся, як Ви будете знати анґлійський язик. Поглядіть на своїх знакомих, говорячих по анґлійськи, як їм все є доступне. Вони читають анґлійські ґазети, ходять до театрів, беруть ся до торговлі і все поступають. Чи Ви не хотіли стати такими? Коли Ви слабо або і зовсім не знаєте анґлійської мови, то не марнуйте ані хвилі часу, а таки сьогодня напишіть до нас лист і залучіть 10 центів грішми або марками, а ми вишлемо Вам пробну лекцію і покажемо Вам як ми ґарантуємо научити Вас в трох місяцях говорити, читати і писати по анґлійськи за незвичайно малою оплатою. Учащати до сеї школи зайшно. Ми учимо заочно. Лекції висилаємо почтою до всіх країв Америки. Тисячі людий покінчили сю школу і тепер вони дякують нам. Те саме зробите і Ви. — Адресуйте: 102—

AMERICAN PREPARATORY SCHOOL
225 W. 47th St., New York City.

ПОЗІР НА ПІСТ І СЬВЯТА!
Небувала новість в Америці.

Вироблюю правдивий старокраєвий натуральний олій з конопельного сімя. Хто хоче сей замовити, нехай напише до мене а коли не хоче сам писати, най подасть се оголошенє свому ґросерникови а він певно замовить.

Позаяк маю малий запас сімя, то хто хоче мати на піст і сьвята, нехай зараз замовить, бо пізнійше запас вичерпає ся.

Кварта олію коштує $1.60, ½ кварти 85 цнт., ¼ кварти 45 цнт.

Висилаю також квашену капусту в бочках по 10 ґальонів, квашена на старокраєвий спосіб, дуже добра, бочівка 10 ґальонів коштує $3.75.

Замовленя враз з грішми шліть на адресу: 131вс154

D. PRUCHNICKI CO.,
120 S. Heald St., Wilmington, Del.
Аґентів на плейсах до розпродажи пошукую.

Що винайти
?

Се нововидрукована книжочка, містяча около 100 винаходів, котрі тепер можуть бути пошукувані, через нас зістала випущена на жадане і для вигоди

УКРАЇНСЬКИХ ВИНАХІДНИКІВ.

З тої книжочки довідаєте ся, які бо- гацтва винаходи вже принесли і доперва принести МОЖУТЬ. Інтересуєте ся винаходом, пишіть ще нині по українськи до нас по ту книжочку, котру Вам безплатно вишлемо. 137в—

AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES (S), Pacific Bldg.,
WASHINGTON, D. C.

ПРОФЕСОР ЛІКАР B. F. MULLIN
гідний довіря лікар спеціялист
ДЛЯ УКРАЇНЦІВ.
411 4th AVENUE,
(напротя почти)
PITTSBURGH, PA.

X-Ray (електричне) бадане.

38-літна практика лічення десятки тисячів недужих людий. Без згляду на рід Вашої недуги, прийдіть вилічити ся. Уділяю лише найліпші ліки з Европи і Америки і з других частий сьвіта при лічению моїх пацієнтів. Я лічу у всіх случаях, які найду відповідні до лічення. Прийдіть до мене, а здивуєтесь, як скоро будете вилічені. 143-

НИЗЬКІ ЦІНИ.
БЕЗПЛАТНЕ БАДАНЄ.
ГОДИНИ ОФІСОВІ: від 9. рано до 7. веч. В неділі від 10. до 2. попол.

них забезпечень (ґарантій) будуть вирішуватись житєві питаня всіх народів, в тім числі і позбавлених власної держави, а через те і свого міжнародного представництва;

в) що при встановленю нових державних кордонів одна держава не повинна передавати другій і ділити народи без їх на се волі;

г) що представники Росії на мировій конференції повинні домагати ся скасованя всяких громадянських, політичних, національних та віроісповідних обмежень по всіх державах міжнародного єднаня („общения"), а також міжнародного забезпеченя прав національних меньшостий —

Зїзд Народів, скликаний Центральною Українською Радою, постановив, що в преставництво Росії на мировій конференції повинні входити і представники заінтересованих недержавних народів.

Про сучасний момент.

Вислухавши повідомленє про можливі небезпечні для републики події і вважаючи, що близкі загибельні події вимагають, щоб негайно вжито було певних заходів, які сприялиб збільшеню боєвої сили війска, Зїзд Народів, скликаний Центральною Українською Радою, постановив:

1) Конче потрібно проголосити принципи повного самоозначеня народів; російська република повинна бути проголошена федеративною та демократичною і повинна здійснювати сей принцип в своїм упорядкованю; цілковите, негайне проголошенє її федеративности може надати рації та ясности обставинам війни і сприятиме заключеню почесного мира, котрого прагнуть всі народи.

2) Тільки націоналізація російського війска під керовництвом революційно-демократичних національних орґанізацій та зідповідне упорядкованє заду при участи тихсамих орґанізацій може піднести здатність держави до самооборони та наблизити досягненє почесного мира.

3) Негайно розпочати швидке і систематичне розгруженє (виладуванє) фронту від всіх зайвих людий, мало здатних до війни при зимових обставинах, а також від непотрібної сили худоби та ременанту, що значно зменьшить безлад і вратує Росію від загибелі.

Про національно-персональну автономію.

Вважаючи на те: а) що цілковите територіальне розмежованє заселюючих Росію народів неможливе; б) що між ними є народи, котрі не складають більшости ні в однім краю; в) що національно-територіяльна автономія не вирішує остаточно питаня національних меньшостий та малих націй Зїзд Народів, скликаний Центральною Українською Радою, постановив:

1) Кождий з заселюючих Росію народів має право на національно-персональну автономію, тобто на орґанізованє нації в публично-правову спілку, до якої можуть входити всі члени даного народу на всім просторі держави.

2) Обсяг правлїня, а також і певні форми внутрішної орґанізації національно-автономної установи визначують ся національними установчими зборами певного народу, скликаними на основі вселюдного рівного, безпосередного, тайного, пропорціонального і без ріжниці пола голосованя.

3) Державний закон забезпечує національним меньшостям, яких скількість досягає в певнім краю визначеного законом числа, право користувати ся своєю мовою як в місцевих державних чи краєвих установах, так і в органах місцевої самоуправи.

Про Білорусів.

Зїзд Народів Росії, скликаний Центральною Українською Радою, вислухавши заяву представників центральної ради білоруських орґанізацій про те, що значній частині Білоруси, захопленій ворогом, загрожує небезпека бути відірваною від решти Білоруси, і вважаючи, що такий насильний поділ був би найбільшим нарушенєм права білоруського народу на самоозначенє, вважає потрібним, аби тимчасове правительство негайно видало декрет про автономію Білоруси в межах російської демократичної федеративної републики з конечним прилученєм до автономної Білоруси також всїх захоплених ворогом міст і місцевостий в етноґрафічних межах розселеня білоруського народу.

Про козацтво.

Вислухавши доклад представників „Союза Казачьихъ Войскъ" про козацтво по історичних даних, Зїзд Народів російської републики постановив:

1) Признати козацтво самостійною галузию між народами російської републики, яка (галузь) утворила ся через особливі обставини історичного бутя і має всі права на незалежне істнованє.

2) Всїми засобами підпирати змаганя козацтва до упорядкованя свого житя на основі самоозначеня.

3) Витати приєднанє до зїзду народів вільного козацтва, як повноправного члена, до кола вільних народів російської демократичної републики, федеративного перебудованя котрої вони домагають ся.

Про Лотвію.

Вислухавши заяву лотишських представників про те:

а) що частини Лотвії — курляндська ґубернія і деякі повіти ліфляндської ґубернії — захоплено Німеччиною;

б) що німецьке правительство вже виявило намір прилучити захоплені місцевости Прибалтійського краю до Німеччини;

в) що лотишський нарід на своїх соймах та зїздах останних двох років виявив свою волю, щоби всї землї, заселені Лотишами в етноґрафічних межах, під назвою „Лотвія", а саме: курляндська ґубернія, південна частина ліфляндської ґубернії, режицький, люцицький та двинський повіти витебської ґубернії та заселені Лотишами смуги сумежних ґуберній — були злучені в одну демократичну одиницю в російській федеративній републиці;

г) що бажане лотишському народови злученє частий Лотвії не найшло до сеї пори підмоги з боку тимчасового правительства;

д) що непевне становище лотишського народу і невідомість про дальшу долю захоплених місцевостий Лотвії та про відношенє тимчасового правительства і російських демократичних кругів до справи окупації, непокоїть лотишський нарід, як в межах Росії так і в захоплених місцевостях —

Зїзд Народів постановив звернути увагу тимчасового правительства на потребу негайного виданя особливого декрету про обєднанє всїх згаданих частий Лотвії та про утворенє автономної лотишської демократичної одиниці, яка шляхом самоозначеня має ввійти в склад російської федеративно-демократичної републики.

Про литовську справу.

Стоючи на ґрунті суверенного права кождого народу та вважаючи, що правительство не в праві вирішувати долю народів і країв без їх згоди, а також вислухавши заяву литовських представників:

1) що всеросійський литовський сойм з Петроґраді висловив ся в червни 1917 р. за утворенєм суверенної литовської держави в етноґрафічних межах, форму котрої повинні визначити литовські установчі збори, скликані на демократичних підвалинах;

2) що тимчасове правительство вже після проголошеня права народів на самоозначенє прилучило своїм декретом сувалкську ґубернію до майбутньої незалежної Польщі та передало польському ліквідаційному комітетови справу порядкованя установами сувалкської ґубернії, хоч підчас виборів до всїх державних дум людність ясно виказала свою волю, обираючи за представників лише Литвинів та даючи їм наказм домагати ся прилученя до автономної Литви сувалкської ґубернії, з виїмком тої части її, якої людність забажає остати ся при Польщі;

3) що захопивши мало не всю Литву, Німеччина береть ся тепер до вирішеня справи політичного істнованя Литви, а через те настає час, коли і Росія повинна зиявити своє відношенє до прав литовського народу —

Зїзд Народів постановив звернути увагу тимчасового правительства на конечну потребу виданя особливого декрету, яким повинно бути признане право литовського народу на утворенє суверенної литовської держави з частин російської та пруської Литви, а також з литовської частини сувалкської ґубернії, при додержаню засад самоозначеня.

Декляpація Поляків.

Член польського представництва на зїзді, п. Лукашевич, прочитав на останнім засіданю в імени київської ґрупи польської партії соціялістичної (лївиці) слідуючу заяву:

„Київська секція польської партії соціялістичної (П. П. С.), будучи виразницею інтересів революційного польського пролетаріяту та трудового селянства Польщі і в той же час заступаючи інтереси місцевого польського пролетаріяту, що здавна живе на Україні яко національна меньшість, стоячи на ґрунті своєї програми і тактики та вважаючи:

а) що ґрунтовне та всебічне перебудованє державного орґанізму і громадянства на широких демократичних підвалинах може бути осягнене тільки при умові цілковитої політичної незалежности;

б) що всяке підляганє иншій державі затримує розвиток громадянства, всіх творчих сил народу і, збільшуючи визискуванє підлеглих другій державі трудящих народних мас, ослаблює сили революційного пролетаріяту та трудового селянства в їх клясовій боротьбі за визволенє з економічного політичного та національного гнету;

в) що тільки при умові цілковитої політичної волї свого краю революційний пролетаріят може з успіхом провадити свою клясову боротьбу за осягненє конечних соціялістичних завдань —

Польська Партія Соціялістична відносно революційного пролетаріяту Польщі є виразницею ідеї цілковитої самостійности Польщі.

Будучи в той же час заступницею інтересів місцевого польського пролетаріяту та трудового селянства на Україні, яко національної меньшости, і вважаючи:

а) що з погляду інтересів робучого пролетаріяту і трудового селянства пригноблених народів федеративний устрій російської держави дає найбільше сприятливі умови для боротьби пригноблених народів за своє національне визволенє;

б) що федерація є добровільною братерською спілкою вільних в середині і незалежних одна від другої держав —

Польська Партія Соціялістична приєднуєть ся до революційного руху української демократії, — о скільки українська демократія майбутний федеративний звязок з Росією ґрунтує на державности України.

РОДИМЦІ! ВАШИМ ОБОВЯЗКОМ Є ПЕРЕДПЛАЧУВАТИ І ПОШИРЯТИ МІЖ ЗНАКОМИМИ СВОЮ РІДНУ ҐАЗЕТУ НА ЧУЖИНІ — „СВОБОДУ".

Микола Лєнав.

ДО МЕЛЯНХОЛІЇ.

Ідеш мрійлива мелянхоліє
За мною крізь всі дні —
Моя зьвізда то блисне, згасне,
І все ти при мені.

Женеш мене у дикі скелї
Де сам орел живе,
Де сосни хмар самих сягають,
Потік гірський плине.

Своїх померших там згадаю,
Важна сльоза стече —
Тобі на груди там я схилю
Своє замрачене лице.

КОЛИ У ВАШІЙ МІСЦЕВОСТИ НЕМА ТОВАРИСТВА ЧИ БРАТСТВА, ЩО НАЛЕЖИТЬ ДО У. Н. СОЮЗА, ТО ПОСТАРАЙТЕ СЯ ТАКЕ ТОВАРИСТВО ЧИ БРАТСТВО ЗАЛОЖИТИ І ВПИСАТИ ДО У. Н. СОЮЗА.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВП. ПП. СЕКРЕТАРІВ ВІДДІЛІВ. У. Н. С.

—o—

Сим повідомляєсь Вп. ПП. Секретарів відділів У. Н. Союза, що висилка календарів на рік 1918 для членів Українського Народного Союза вже розпочалась і що в останних днях вислано на адреси ПП. Секретарів посилки календарів для слідуючих відділів:

Дня 7-го грудня вислано через „парсел-пост", Від.: 401, 402, 373, 381, 349, 357, 344, 347.

Дня 7-го грудня вислано через Адамс Експрес Ко., Від.: 370, 396, 388, 384, 367, 365, 363, 360, 355, 350, 341, 342, 380, 393, 364, 385.

Дня 7-го грудня вислано через Амерікен Експрес Ко., Від.: 369, 400, 351, 392.

Присім пригадуєть ся ПП. Секретарям дотичних відділів, що вислані на їх адреси календарі є призначені для всїх членів, котрі заплатили місячні вкладки до У. Н. Союза за місяць жовтень.

Просить ся ПП. Секретарів дотичних відділів, щоби одержані календарі роздали членам на найблизшім мітинґу, а на случай неодержаня висланої на їх адресу посилки, зголосились до дотичних урядників почтових і експресових, а колиб сказалось, що посилка затратила ся, належить про се сейчас повідомити уряд У. Н. Союза.

Гол. Уряд У. Н. Союза.

ТРІНЕРА КАЛЄНДАР ЗДОРОВЛЯ.

Гарніший, як колинебудь передтим, новий Трінера стінний календар на 1918 рік. Гарна постать богині Здоровля, несуча перед собою ростинні складники Трінера лікарств, представляючи в середині пять інтересуючих історичних образків, ілюструючих розвій лікарств, а два вигляди представляють новочасне уряджене Трінера Хемічної Лябораторії. Пришліть 10 цнт. на кошта пересилки. 143в149

Jos. Triner.
творець Трінера Американського Елїксіру Гіркого вина і инших лікарств,
1333—39 S. Ashland Ave.,
Chicago, Ill. (Adv.)

Нехай не буде між нами ніодного, який, співчуваючи з недолею наших братів в рідним краю, не поспішив би з підмогою на нещасні жертви війни.

Жертвуймо всї! Жертвуймо по можности як найбільше!

Всї виказы жертводавців і гроші треба посилати на адресу: Rev. E. Sydoriak, 42 Van Buren St., Passaic, N. J. Чеки і моні-ордери треба виписувати так: „Ukrainian Alliance of America".

Українська Рада в Америці.

ВАЖНЕ ДЛЯ ПП. ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ЧАС. „СВОБОДА".

Сим повідомляєть ся ПП. Передплатників, що повідомлень про скінчене передплати Адміністрація „Свободи" не висилає. Длятого просимо, щоб кождий передплатник звертав пильну увагу на дату скінченя реченця його передплати, яка находить ся при кождій адресі, наклеєній на часописи. Приміром: 14,18 належить розуміти, що передплата часописи кінчить ся 14-го січня 1918 року. Колиж передплатник до 10 днів по скінченю передплати не відновить її, то дальша висилка часописи буде йому здержана. Сподіваємось, що ПП. Передплатники прикоровлять ся до сеї постанови, та будуть завчасу спішитись з відновленем передплати.

Адміністрація „Свободи".

Сими днями вийшла з друку книжочка про
Митрополита ШЕПТИЦЬКОГО
Ціна 25 центів.
ВЕСЬ ДОХІД ПРИЗНАЧЕНИЙ НА УКР. СИРОТИНЕЦЬ В ФІЛЯДЕЛЬФІЇ.
Сю книжку можна купити у: 140-149
ST. BASIL'S ORPHANAGE,
832 N. 7th Street, Philadelphia, Pa.

РОБОТА ДЛЯ
МАЙНЕРІВ ВИТЯГАЧІВ КОКСУ РОБІТНИКІВ

Майнери заробляють денно 6 до 8 долярів. Витягачі коксу заробляють денно 4 доляри. Звичайні робітники заробляють $3.25 до $3.50. Робить 8 годин денно. Голосіть ся сейчас до котрогобудь з слідуючих плейсів в Latrobe, Mt. Pleasant, Connelsville, Uniontown. Ті плейси є в пооблизу Fairchance і Masontown, Pa. 143в—

H. C. FRICK COKE COMPANY, SCOTTDALE, PA.

New River Coal Co.
ПОТРЕБУЄ 25 МАЙНЕРІВ З РОДИНАМИ.

Маємо поміщене для 25 добрих українських родин.

Хто має охоту до праці може там заробити $100.00 до $125.00 кождих два тижні.

Вугле високе від три і пів до пять стіп. Церков, школа і галя для товариств в місци. Компанічні штори є незалежні. Є добра нагода купити дім на сплати. Майни є положені в области двох зелїзниць, які дають змогу виробити кождий день. Голосіть ся або пишіть сейчас на адресу: 31вс45

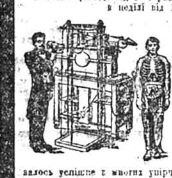
Mr. C. P. ANDERSON, McDonald, W. Va.

НЕДУЖІ ЛЮДИ
НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ СЕЙЧАС!

зі всякими хронічними, нервовими і скомплікованими недугами, які потребують опіки лікаря-спеціялісти.

ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ
ТАМ ДЕ ЇЇ НАЛЕЖИТЬ НАЙТИ
і звернїть ся сейчас на дорогу до здоровля.

Години офісові: від 9-ої рано до 4-ої попол.; від 6-ої до 8-ої веч.; в неділї від 10-ої до 2-гої в полудне.

Користайте з моєї розмірної практики набутої через многі літа лікарського досьвіту. Я примінюю найбільше звісні методи з найновійшими і вельми цінними електро-медичними приладами при лїченю хронїчних і нервових недуг.

ПОРАДА ЗОВСІМ ДАРОМ.

Прийдїть поговорити зі мною особисто—і коли я зможу помочи Вам, то я Вам се скажу. Я є спеціяліст хронїчних і нервових недуг і лїчу найновійшими і найбільше науковими методами. Я переводжу ґрунтовно фізичні і лябораторні розслїди кождої недуги. Моє лїченє оказалось успішне в многих упірчивих недугах, які другі не осягнули. Я уратував сотки людий від операційного стола через моє вчасне лїченє і пораду. Навідайтесь до мене сейчас, коли Ви потребуєте лїчитись. Зволїкане є небезпечне. 103-130

DR. LEWIS, 749 Sixth Ave. (межи 42-ою і 43-ою ул. New York City

ЧИ ВИ ХОРІ?
Станьте і застановіть ся.
НЕ ЗВОЛІКАЙТЕ.

Ми відкликуємо ся до хорих людий нашого краю, які терплять через довгі літа і не знаходять ніякої помочи.

DR. SELKIN і DR. GLASSMAN, винайшли свою власну методу, яка протягом літ корисно помогла тисячам людий і такçамо поможе Вам.

Спеціяльне лїченє хорої крови і заражене крови. Коли ви нервові і чуєте ся хорим і умученим рано, то ви беуслівно потребуєте нашої помочи. Коли Ви чуєте біль в крижах, в нирках, в міхури, біль або запорот голови, БОЛЇ АБО ҐАЗИ в жолудку перед або по їдженю, біль в суставах або ногах, ревматизм, болї в кишках, кровавленє або гемороїди, то ви потребуєте нашої помочи. Ми лїчимо при помочи електрики і X-Рей машини і уживаємо ростинного зіля і коріня приготованого в нашій лябораторії.

МЕДИЦИНИ $1.00

Наш цілий дім має 4 поверхи з дванайцяти приватними лїчничими кімнатами з найновійшими електричними машинами. Нема такого другого місця в Ню Йорку, яке може вам помогти, без ріжниці чи недуга триває вже довго чи коротко. Дуже уміркованї ціни для працюючих людий. — Прийдїть і переконайте ся самі в офісї. 143—

Dr. S. J. Selkin і Dr. I. Glassman, 182 Lexington Ave., NEW YORK CITY.
(коло 31-ої улиці)

Години офісові в будні дни від 10. рано до 8. веч.; в недїлї від 10. рано до 1 поп.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЄ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ. А ПРОСЬВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ҐРЕНД СТ., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛІЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 літ. Не лїчимо нїчого иншого. Уживаємо найлїпших способів лїченя в сьвітї. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Гемороїди рішучо лїчить ся без операції і болю. Ревматизм і всї недуги крови і нервів, без згляду як старі і тяжкі, скоро лїчить ся при можливо найменьших видатках. 104—

І подумайте над сим! Нї один доляр заплати, аж Ви зістанете вилїчені. — Години урядові: від 10. до 5. У вівторки і суботи від 10. до 8. В недїлї від 10. до 1.

(Близько 75-ої улиці).

HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

Знамените предложенє.

Доктор Слон, звісний X-Рей спеціяліст поручає свою лїкарську услугу кождій недужій людині, лише тому, щоби всї ті, котрі були лїчені безуспішно і видали богато гроший на других лїкарів без осягненя успіху, могли покористуватись сим знаменитим предложенєм.

НЕ ПЛАТІТЬ ЗА БЕЗУСПІШНЕ ЛІЧЕНЄ.

В моїм офісї находять ся всї конечні модерні, наукові прилади для докладного розслїду і лїченя всїх застарілих недуг. Моїм завданєм є лїчити кожду недужу людину, а одна візита упевнить Вас об сім. Не ждїть аж Ваш лїкар покине Вас і пішле Вас до мене, а зголосїть ся самі.

СПЕЦІЯЛЬНЕ ПОВІДОМЛЕНЄ.

Я хочу, щоби Ви відносились до мене з довірєм; я хочу, щоби Ви відвідали мене і розказали свої клопоти у своїй власній мові. Памятайте, що я не є звичайним лїкарем, але я є спеціяліст з довголїтною практикою в лїченю таких недуг як Ваша, недуги яку другі покинули лїчити. Чим довше Ви були хорі і чим тяжшою є Ваша недуга, тим більше я її люблю. Я радби так робити, як і другі, однак не можу. Я не хочу ані одного цента з тяжко запрацьованих Вами гроший, доки я не доказав Вам що я можу зробити. Не потребуєте тратити часу від Вашої працї а спосіб мого лїченя є приємний, без жадних болїв; він ріжнить ся від всїх других. Я маю знамениті машини для лїченя кождої недуги, які Вас певно задивують. Коли Ви зголоситесь, то я займусь Вами особисто, в цїли, щоби вилїчити Вас в можливо найкоротшім часї. Моє докладне розслїджене при помочи X-Рей, викаже Вашу дїйсну недугу, коли другі її не відгадали. Прийдїть до мене і розвідайтесь. Не зволїкайте, але прийдїть сейчас. Ви будете змушені прийти пізнїйше, то чому-ж би не тепер?

ПОРАДА І ПРИНЯТЄ ДАРОМ. 119—

Говорить са Вашою мовою. PROF. DOCTOR SLOAN SPECIALIST Напротив Кауфман Берс склепу.

408 SIXTH AVENUE. PITTSBURGH, PA.

Години принять: Щодня від 9-ої рано до 8-ої вечер., в недїлї від 9.30 рано до 1-ої пополудне.

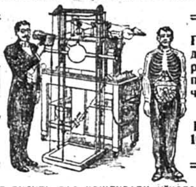
Недужі мущини і женщини
ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

З ЯКОЮБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ, ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРА СПЕЦІЯЛІСТА.

ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ Ї МОЖНА НАЙТИ.

і вертайте правою дорогою до доброго здоровля.

PROFESSOR Dr. ALDEN 717 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої.

В неділі від 10. рано до 2. попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли віддасьте ся його опіці. Докладні ОГЛЯДИНИ відкриють Ваш ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН і впровадять Вас на добру дорогу до здоровля, защадять Вам терпіння і усунуть всякі непевности.

Довгі літа практики. Найновійші успішні методи, медичні і електричні апарати. Новомодне урядженє. Все тут як найліпше для недужих людий.

Сотки мущин і женщин уникнуло операцій через поспішне застосоване найновійших научних метод.

Коли Ви не могли найти досі пільги у Ваших терпінях і чуєтесь зневірені, то зголосіть ся до МЕНЕ і переконайте ся які успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при приміненю найновійших метод у лїченю.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на ослаблене нервів, болї в крижах, втрату памяти, бите серця, слабість нирок, задумчивість, пригноблене, болї голови, дрощі, привиди, ослаблене членів тїла; боляки, скірні викиди, катар, пече Вас горло, болї жолудка і в крижах, болї горла, горячку, запір, ревматичні болї, прищі? Сі як і другі недуги є першою проявою яка може нанести шкоду Вашому здоровлю.

Я лїчив мущин і жінок через довгі роки. Ваші відвідини упевнять Вас про мої спосібности і вдоволять Вас, бо я поможу Вам в скорім часї. Я лїчу сам причину недуги а її симптоми уступають скоро. Памятайте, що порада є зовсїм безплатна. — Приходіть до мене сейчас, коли шукаєте помочи лікарської. Зволїканє є небезпечне. 77-89—

Prof. DR. WM. ALDEN, 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.

НЕ ДОБРИЙ ПРИМІР дають ті одиниці, котрі хочуть читати „Свободу", а не платити за неї. Коли хто є бідний, то се зрозуміле, бо бідного треба спомогти. Але, хто має який-такий гріш, той не повинен жалувати його на свою ґазету.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ НАРОДНА ДРАМА ЗІ СПІВАМИ В ПЯТЬОХ ДІЯХ.

ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ, ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ!

СЯ КНИЖКА НАДАЄ СЯ ВПОВНІ ДЛЯ АМАТОРСЬКИХ ТЕАТРАЛЬНИХ ВИСТАВ. ДО ВІДОГРАНЯ ПОТРІБНО ВСЕГО 8 ЖЕНЩИН І 7 МУЩИН. — ЦІНА ЗА ПРИМІРНИК 30 Ц. ЗА 15 ПРИМІРНИКІВ $3.35.

Замовленя і гроші посилайте до:

"SVOBODA", 83 Grand St., Jersey City, N. J.

Війна! Війна!

ЧИ ХОЧЕТЕ БАЧИТИ ЯК ВИГЛЯДАЄ ТЕПЕРІШНА ЕВРОПЕЙСЬКА ВІЙНА? Чи хочете бачити як відбувають ся найбільші боротьби в Галичині, Росії, Франції і Туреччині?

Чи Ви хочете бачити як воюють цепеліни у воздусї а субмаріни на мори. То всьо можете побачити у себе в дома і то дуже таним коштом.

На днях ми отримали велику скількість воєнних образків до СТЕРЕСКОПІВ знятих з поля битви. Стерескоп найлїпшої сорти коштує лише $1.00 — I., II. і III. серія, то є 75 воєнних образків за $1.50

25 образків подорож довкола сьвіта за.....50 ц.

25 образків житя Ісуса Христа за.........50 ц.

25 образків подорож по великих містах американських за ....50 ц.

25 образків подорож по сьвятій земли за...50 ц.

25 образків поїздка автомобілем довкола Ню Йорку за ....50 ц.

25 образків подорож через панамський канал 50 ц.

Всї образки і стерескоп виносить на суму $5.50, але хто витне се оголошене скоро і пришле $5.00 тому вишлемо всї згадані образцї і стерескоп а в додатку дамо еще дві воєнні мапи які є дуже потрібні кождому під сю пору. — Всї листи і замовленя адресувати: 145-49

UKRAINIAN NOVELTY CO., 101 Avenue A, NEW YORK, N. Y.

Мущини!

Чому маете вести клопітливе житє, коли Ваша кров є „заражена"?

ЗАВДАЙТЕ СОБІ САМІ СЕ ПИТАНЄ.

Признаки хронічних і нервових недуг. Сї долегливости при занедбаню, кінчать ся звичайно загальним вичерпанєм сил, деколи божевілєм і смертю:

1. Умучені? 2. Пригноблені? 3. Завороти голови? 4. Злісні? 5. Болї голови? 6. Брак волї? 7. Слабе травленє? 8. Слаба память? 9. Короткий віддих? 10. Болязь? 11. Резиґнація? 12. Безсонність? 13. Знечуленє? 14. Дрощі? 15. Всякі похоти? 16. Рани і викиди скірні? 17. Затемненє в очах? 18. Привиди? 19. Відчуване зимна з горячими перестрілами? 20. Дрожанє нервів? 21. Гази жолудка? 22. Бите серця? 23. Слаба циркуляція крови? 24. Зимно і знечуленє рук і ніг? 25. Недостаточна і забарвлена моч? 26. Болї в удах і ослаблене долішних частий тїла? 27. Катар? 28. Напруженє? 29. Слабости нирок і міхура? 30. Як і всї инші мужеські терпіня?

Мущини у всїх дорогах житя терплять від нервових недуг, многих ослаблень тїла і крови, тому Ви не повинні боятись, щоби не поспішити ся відвідати сего експерта і спеціяліста мужеських недуг.

Чому мій офіс є переповнений? Коли би мої методи лїченя не були благородні, безвиїмкові, поступові і найновійші, я не міг би нині тїшитись цїлковитим довірєм людий в Шікаґо, як се виказує моя широка і стало зростаюча практика. А більшість мущин, котрі приходять до мене, є післані мущинами, котрих я лїчив на подібні слабости. Ви можете сьміло віддатись моїй курації.

ЖОНАТІ МУЩИНИ: Др. Годґенса порада буде для Вас цїнною. Ви можете вернути до дому в старім краю вільні від недуг і слабости. Приходіть і поговоріть по приятельськи. Се буде Вашим правим кроком і НІЧОГО ВАС НЕ КОШТУЄ. Много з моїх пацієнтів приїзджає з далекої дороги задля моєї спеціяльної курації. 143вс—

DR. I. W. HODGENS

35 South Dearborn St., corner Monroe Street, 2nd floor, Crilly Building, Room 208 and 209

CHICAGO, ILL.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Перші фотоґрафічні знимки з Киева.

До редакції „Свободи" наспіли минулої пятниці з Українського Пресового Бюра в Киеві слідуючі фотоґрафічні знимки:

Манїфестація в Киеві з дня 16. марта 1917 року;

Похід до памятника Богдана Хмельницького, 19. марта 1917 року;

Панахида по Т. Шевченкови, 19. марта 1917 року;

Похорон Богданівців (дві знимки), 24. липня 1917 року;

Братська могила Богданівців;

Педагогічний Музей, де містить ся Українська Центральна Рада.

Нюйорський „Таймс" про свободу в Австро-Угорщині.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 10, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Поважний американський дневник, „Ді Ню Йорк Таймс", (ч. 21.868, з 8. грудня 1917 р.) коментуючи слова молодого австрійського цісаря Карла, пише: „Не можна сказати, що в Австро-Угорщині істнує свобода. Ворогами її територіяльної ненарушимости є в більшости її підбиті народи. Не хочемо говорити про жалї і аспірації сих народів, про мрії і надії Чехів і Словаків та независиму державу, про іреденту трансильванських Румунів злучити ся з властивою Румунією, про надії Поляків на злучену Польщу, про Українців злучити ся з російськими Українцями, про істрійських та дальматійських Італійців, ...про велику полудново-славянську державу, яка відітне Австро-Угорщину від Адріятику і злучить в собі Країну, часть Каринтії, Стирію, Істрію, Хорватію, часть полудневої Угорщини, Боснію, Герцеговину, Чорногору і Сербію" і т. д.

Концерт Тараса Шевченка в Перт Амбою.

В неділю (9. грудня 1917 р.) в церковній сали в Перт Амбой, Н. Дж., відбув ся концерт в честь Тараса Шевченка. Маленька саля була битком наповнена гостями, які прийшли віддати свій поклін заслуженому українському синови.

Концерт почав ся о годині 7.30 вечером і тривав до 10-тої години. Були промови, співи і деклямації. Вступне слово виголосив місцевий парох о. Йосиф Чаплинський, поясняючи гостям цїль сьвята. Реферат про Т. Шевченка виголосив п. Микола Д. Величко, зясовуючи житє поета, його боротьбу проти ворогів українського народу і т. п.

Хор під проводом місцевого дякоучителя, п. Грабара, відспівав кілька пісень, які припали присутним до серця і вподоби.

Деклямували маленькі діти, які своїм, так би сказати, щебетанєм веселили всіх. В очах материй тих дітий можна було бачити сльози радости... Треба було лише зауважити, з яким пієтизмом маленька 7-літна Марійка Радинська виголосила Шашкевича „Мово рідна, слово рідне, хто вас забуває, той у грудях не серденько, лише камінь має", то вистарчило щирій українській души солодкого чару... Тут в першій мірі велика заслуга п-нї Ю. Зволинської, яка не щадить енерґії, щоби в маленькі діти впоїти любов до рідного слова.

На загал сей концерт зробив добре вражінє і жаль лише, що таких і подібних сьвят не устроюєть ся більше замісць всяких „політичних" манїфестацій...

Жадають, аби женщини допустити до студіованя політичних наук.

Зорґанізовані женщини нюйорського стейту приняли резолюцію жадати від зарядів університетів і колеґій, аби вони завели курси політичних наук для женщин.

Поляк арештований за шпіґунство.

Федеральні власти у Філядельфії, Па., арештували Поляка Владека Лепковского під закидом шпіонажі. Лепковский працював у френкфордськім арсеналі, де вироблювано амуніцію для американської армії у Франції. Він, виробляючи набої, не давав до них матерії, яка вибухає. Богато сих набоїв вже відіслано до Франції.

Департамент скарбу у Вашінґтоні.

W.S.S. WAR SAVINGS STAMPS ISSUED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

ЩАДІТЬ І ВИПОЗИЧАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТИ ВУЙКОВИ СЕМОВИ

Він потребує їх сейчас!

Ви будете потребувати їх по війні!

КУПУЙТЕ

Воєнні щадничі марки забезпечені правительством Злучених Держав.

Вони приносять 4% провізії, а відсотки обчисляєть ся що чверть року.

Можете розпочати ДВАЙЦЯТЬ ПЯТЬМА ЦЕНТАМИ, купуючи щадничу марку Злучених Держав.

Ваш почтмайстер, ваш банкир, ваш ґазетяр і многі купецькі аґенції пояснять вам сю справу як найдокладнїйше. ЗАЙДІТЬ ДО НИХ І ПОСПИТАЙТЕ!

Се ваш обовязок!

Се виратує многим житє!

Се виграє теперішну війну!

Австрійців з першими паперами усувають з армії.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 10, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Минувшої суботи відходило з Ню Йорку до військового табору Оптон в Япганк, Лонг Айленд, Н. Й., кілька поїздів з новими рекрутами. На кілька мінут перед відїздом військові власти дали приказ переглянути ідентифікації всіх рекрутів і австро-угорських горожан завернути домів. Тим чином увільнено від війска кільканайцять Австрійців, навіть і таких, які мали перші папери.

240 жовнірів умирає тижнево в таборах.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 10, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Мимотого, що здоровляну систему у військових таборах богато уліпшено, то однак число смертности значно підносить ся. Заява заряду полевих шпиталів вказує, що число смертности за тиждень від 28. падолиста до 5. грудня 1917 року виносить 243, підчас коли протягом попереднього тижня (від 21. до 28. падолиста) в таборах умерло було лише 139.

Мексиканський консуль в Ню Йорку усунений.

Мексиканський амбасадор у Вашінґтоні повідомив американське правительство, що Хуан Бурнс, мексиканський ґенеральний консуль в Ню Йорку, який поручив віцеконсулеви Мартінецови зіґнорувати американський військовий закон, вже усунений з уряду.

Франція дарувала Вілсонови медаль.

Французький амбасадор, Жіль Жісран, передав президентови Вілсонови бронзовий медаль яко дарунок від французького народу. На одній стороні медалю є виритий випуклий портрет президента, а на другій представлений непохитний меч Злучених Держав у війні за демократію.

Ліпша нагода для злодіїв.

Воєнний добродійний комітет товариства дрібних купців піддав гадку, аби всі склепарі, коли замикають склепи, гасили в склепах сьвітло. Сим дасть ся заощадити богато угля. — Як звісно, склеапрі оставляють в склепах сьвітло тому, щоби охоронити склеп від злодіїв.

Неділя „Червоного Хреста" в Ню Джерзи.

Екзекутивний комітет американського „Червоного Хреста" на стейт Ню Джерзи запропонував духовенству згаданого стейту, щоби неділю 16. грудня присьвятити „Червоному Хрестови". Того дня у всіх церквах маєть ся горячо завзивати вірних, аби ставали членами американського „Червоного Хреста", який стараєть ся приєднати до слідуючих Різдвяних сьвят що найменьше 15 мілїонів нових членів.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

Нова небезпека для Українців у Канаді.

„Канадійський Русин" доносить: Від якогось часу в анґлійській пресі відзивають ся деякі канадійські патріоти, щоби в Канаді завести конскрипцію для робітників, які походять з ворожих країв і щоби правительство присилувало їх робити за $1.10 на день. Се хочуть зробити в сїй цїли, щоби, мовляв, також і сї робітники поносили воєнні тягарі. В своїй аґітації сї канадійські патріоти послугують ся тим, що сї чужинецькі робітники жадають чимраз більше за свою працю, а їх домаганя йдуть так високо, що прямо готові спаралїжувати всякий промисл та господарку в Канаді.

Про такі домаганя чужинецьких робітників — каже „К. Р." — ще в дійсности ніхто не чув і анґлійські часописи не подають ані одного факту, де чужинецькі робітники домагали ся, як се подають, по 8 або по 10 долярів денно за звичайну роботу. Таких „арґументів" уживають однак канадійські патріоти тому, щоби звернути публичну опінію проти чужинецьких робітників (з котрих найбільше є австрійських Українців) і примусити будуче правительство зробити се, чого вони домагають ся.

Якийсь Ендрюс, кандидат у Вінніпеґу на державного посла, у своїй промові до виборців сказав, що коли він буде вибраний послом, то буде домагати ся, аби правительство зробило конскрипцію чужинецьких робітників і присилувало їх працювати за $1.10 денно... Ба, що більше — він говорив, що буде домагати ся, щоби сї робітники працювали лиш за се, що дістануть їсти, а на їду видавати їм спеціяльні карти. Прекрасний спосіб, нема що говорити!... Ми Ендрюсови порадили би ще ліпший спосіб: Цїлком їм не дати їсти, от що! Нехай працюють без їди. Се буде ще дешевше, бо їда тепер дорога... Або ще красше: завести невільництво в Канаді, так, як се було в Злучених Державах з Неґрами. Нехай чужинцї знають добре канадійських демократів...

Воєнні кошти Австрії виносять 43.000,000.000 корон.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 10, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Ґраф Чернін, австро-угорський міністер заграничних справ, обговорюючи буджет з австрійською делеґацією, сказав, що кошти війни за протяг трох років виносять 43 міліярди корон.

Німеччина покличе до армії 16- і 17-літних.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 10, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

„Ґенераль Анцайґер" з Ессен доносить, що Німеччина покличе небавом 16- і 17-літних хлопців до військової служби.

Контроля поживи в Італії.

(U. S. Food Administration official statement).

Теперішний засіб цукру в Італії вистарчає розділити трохи більше ніж один фунт для ужитку одної особи на цїлий місяць. Виріб солодощів в Італії є заборонений і тяжко караєть ся тих, які виробляють або продають цукорки. Засіб яєць є дуже ограничений і правительство розпорядило достарчати їх лише для інвалідів та материй, які кормлять діти. В двох днях в тижни не вільно продавати мяса. Продавці споживчих артикулів мусять виставити публично тарифу цїни. Рибу їдять в Італії замісць мяса, а мариновану рибу їдять найбільше жовніри на фронті. Годувати псів поживою, якою кормлять ся люди, є строго заборонено. Готелі, ресторанти і т. п. мусять що дня повідомляти полїцію, що приготовляють на обід. Найбільше недостає Італії угля і пшениці.

Ґраф Тіса проти самоозначеня народів.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on December 10, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Ґраф Тіса, бувший угорський премієр, запротестував проти засади самоозначеня австро-угорських народів, кажучи, що внутрішні справи Австро-Угорщини не можуть іти на міжнародне форум.

Ціна товарів у Росії в 1915 і 1917 році.

Понизше наводимо табличку цїни деяких товарів у Росії, а вона наглядно дає доказ про страшну дорожню:

товар	ціна в 1915 р.: рублів	ціна в 1917 р.: рублів
чоботи	15.00	65.00
кальоші	3.20	7.50
шкарпитки	40	1.20
онучі	40	2.40
верхна сорочка	1.50	8.60
спідне біле	2.20	9.00
штани	8.00	25.00
тепла сорочка	5.00	15.00
рукавиці	1.50	5.00
барлачі	7.50	25.00
звичайний кожух	20.00	70.00
футро	30.00	150.00
убранє	40.00	150.00
ковдра	8.00	40.00
простирало	1.20	5.00

Таку цїну подають російські ґазети з кінця жовтня 1917 року.

Канадійські робітники не дають говорити премієрови.

Теперішний канадійський премієр, Борден, захотів недавно виголосити промову на передвиборчім аґітаційнім вічу в Кіченер, Онтаріо (ся місцевість перед війною звала ся Берлїн). Та коли лише Борден виступив на естраду, його противники (противники примусової військової служби) счинили бучу і не дали йому говорити.

Се викликало велике обуренє між прочим населенєм Канади, а часописи заявляють, що місто Кіченер в дійсности не заслугує на свою теперішну назву, бо по старому (по берлїнськи) подоптало свободу слова. Навіть сам противник Бордена, Лоріер, висказав свій жаль, що премієра стрінула така немила пригода...

Коляди і щедрівки

на Різдво Христове і Богоявленє з додатком инших пісень церковних, котрі то повинні знаходитись в кождій українській хаті.

Ціна коляд для кождого досить приступна бо лише 25 цнт. з пересилкою.

Замовленя і гроші посилайте на адресу: SVOBODA, 83 Grand St., Jersey City, N. J.

НАЙЦІННІЙШИЙ ПРИРОДНИЙ ЛІК.

Чудовий винахід Отця Молінґера з перед 50 літ є медичною сензацією в сім часі.

СЛАВНИЙ РОСТИННИЙ ЧАЙ.

Недужі люди з усіх сторін жадають сей Чай, так як його поручував сам сьвященик-лікар перед многими роками.

Отець Молінґер зладив сю рецепту чудового ростинного ліку перед 50 роками. Сей чай приніс щастє для тисячий родин, де уживали його старі і молоді.

ОТЦЯ МОЛІНҐЕРА, знатного медика, ВІДВІДАЛО ЗА ЧАС ЙОГО ЖИТЯ ПОНАД 300,000 НЕДУЖИХ ЛЮДИЙ. Ніхто другий в Америці немав такої нагоди для студіованя недуг як він, і тому його ростинний чай, зладжений з чудово уздоровляючих ростин, корінців і т. п., є найціннійшим в сьвіті ліком з ростин.

СЛАВНИЙ ЧАЙ ОТЦЯ МОЛІНҐЕРА скріпить цїлий Ваш орґанізм. Сей чай обновить кров і приверне вираз здоровля блїдому і делікатному лицю.

СЕЙ ЧАЙ є чудовим ліком для всїх недиспозицій жолудка, як ґазів, квасу, всяких болів в жолудку, як і проти ослабленя тїла.

СЕЙ ЧАЙ причинить ся до смачного споживаня їди, змінить сон і прочистить тїло від всяких викидів і плям.

СЛАВНИЙ РОСТИННИЙ ЧАЙ ОТЦЯ МОЛІНҐЕРА ЗАГОДИТЬ І ЗАПОБІГАЄ ЗАПІР. БІЛЬШІСТЬ НЕДУГ Є ПОСЕРЕДНОЮ ПРИЧИНОЮ СЕГО СТАНУ. ДБАЙТЕ О ЧИСТІСТЬ КИШОК А ЗАПОВІЖИТЕ СИМ ВСЯКІ ДОЛЕГЛИВОСТИ І НЕДУГИ. 143.1.6.7

СЛАВНИЙ РОСТИННИЙ ЧАЙ ОТЦЯ МОЛІНҐЕРА ВЛЕКШИТЬ ДІТКЛИВІ І НЕРВОВІ БОЛИ ГОЛОВИ. Його користи для цїлого орґанізму чоловіка є так численні, що ні одна родина ані женщина не повинні оставати без него. Коли Ви маєте родину і хочете, щоби Ваша жінка і діти виростали в добрім здоровлю, то вони повинні уживати сей чай два рази в тижни. А при кінци року побачите ріжницю у видатках на лікарів.

Поручаємо ВСІМ слабим, немічним, блідим і знесиленим сей СЛАВНИЙ РОСТИННИЙ ЧАЙ отця Молінґера, бо його складники є помічні для крови, утроби, жолудка, нирок, кишок і міхура. Дбайте о чистоту і правильність внутрішних орґанів та глядіть на користи, які осягаєте для вигляду тїла.

Коли Ви перестудили ся, то випийте перед спанєм горнятко горячого Ростинного чаю славного отця Молінґера, а сим усунете нечистости крови, виспотите ся та слїдуючого ранка побачите велику полекшу. Особи, котрі пють славний чай отця Молінґера, мало коли улягають перестуді і запаленю.

ЗАМОВІТЬ ПАЧКУ ДЛЯ СЕБЕ ЩЕ СЬОГОДНЯ. ВЕЛИКА ПАЧКА, ВИСТАРЧАЮЧА ДЛЯ ЦІЛОЇ РОДИНИ, КОШТУЄ $1.00 І МИ ВИСИЛАЄМО ВСЮДИ ЧЕРЕЗ „ПАРСЕЛ ПОСТ". ПРИШЛІТЬ 10 центів додатково на оплату забезпеченя посилки. Коли хочете заплатити на своїм почтовім офісі, то ми вишлемо на C.O.D. Ми висилаємо тисячі таких посилок і наші костумери одержують їх стало і на час. Коли Ви самі не замовляєте сей чай, то передайте се оголошенє Вашому хорому приятелеви або сусїдови.

Висилайте свої листи до:

MOLLINGER MEDICINE CO., 32 Mollinger Bldg. 14 East Park Way (N. S.) Pittsburgh, Pa.

Читайте українські книжки і ґазети бо часте читанє веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок до друкарні „Свободи".

Хорі мущини вилїчені!

Dr. CAUFFMAN СПЕЦІЯЛІСТ 607 MARKET ST., PHILADELPHIA, PA.

ЛІЧИТЬ ВСІ МУЖЕСЬКІ ХОРОБИ В ТИЖНЯХ, КОЛИ ПЕРЕДШЕ ТРЕБА БУЛО НА СЕ МІСЯЦІ ЧАСУ.

В нашім офісї не бракує ніяких урядженьа, які лиш можна купити за гроші, або які лиш видумала наука лікарська.

ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

Ми обійдемо Вас чесно і фахово і вилїчимо вас в можливо найкоротшім часї, о скілько лиш на се може здобути ся лїкарське знанє.

Єсли Ви хорі на жолудок, ревматизм, безсонність, нервовість, коли Ви скоро перетомляєтесь, а потім непсько себе почуваєте, то прийдіть до мене порадити ся.

Я також лїчу слабість очий, рота і ух. Єсли у Вас чути неприємний запах з рота, єсли ви терпите млїстю після їди, єсли у Вас є обклад або опухлене під очима, єсли Ви чуєте себе слабим після сну, то порадьте ся зі мною.

Я особисто лїчу кождого хорого, маючи його більше на увазі. Я набув для свого офісу електричні машини, котрі дають менї можливість доглянути введості результат хороби. 139вс

Перша порада даром.

Ціни за лїченє умірковані.

Dr. CAUFFMAN, 607 Market St., Philadelphia, Pa.

Години принятя: від 9. рано до 8. вечером; в неділю від 10. рано до 1. пополудни.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Єсли ви терпите на нову або застарілу хоробу і не дістали жадної помочи у спеціялістів,

Прийдіть до мене — а я Вам доведу результат

скоро, тревало і за малу нагороду у всіх нервових і хронічних ваших хоробах.

ОГЛЯДИНИ ЦІЛКОВИТО ДАРОМ.

Наслїдком успішної довголітної практики і задля уживаня найновійших і признаних наукових метод лїченя при помочи електрики і вдихуваня я обіцяю Вам в кождім часї можливо найлїпші успіхи.

Через осторожне екзаміноване, я є певний що до Вашої недуги: лїченє приноровлюєть ся точно до кождої недуги.

При лїченю ревматизму, кровних або шкірних долегливостий і т. п. я уживаю найновійшу цукровицю, яка помагає, не перериваючи Вашої роботи.

ПРИЙДІТЬ ЩЕ НИНІ.—НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ.

Dr. HANNON, СПЕЦІЯЛІСТ 146 East 14th Street, Напроти Tammany Hall NEW YORK CITY

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол.—Вечер: від 6. до 8. В неділї і признані сьвята: від 10. до 2. в полуд. лише.

ОСІБНИЙ ПОЧЕКАЛЬНИЙ ПОКІЙ.

Дописи.

З PHILADELPHIA. PA.

Брудний шлях.

Злучені Державн замешкані ріжними народами. Не знайдеш мабуть одного більшого міста, де не було би й наших Українців. Філядельфія є велике і просторе місто; в нім є і кілька тисяч Українців, які ділять ся на ріжні табори, товариства, братства і відділи.

Є також один відділ У. Ф. С. Партії, що має свій осідок під числом 821 Норт 6-та улиця. Хто там заходив, той богато навчив ся від тих кількох соціялістів, які в тім відділі гуртують ся. Кождого мітінґу бувають поміж ними і перестрілки. Той намовляв якусь жінку, щоби з ним утікала, той забрав гроші, призначені на якусь ціль, той покинув свою жінку, поїхав до майнів тай живе з другою, той знов мав щось з дівчиною, і так дальше.

Та на тім ще не конець; вони дають часто відчити і лекції на ріжні теми.

Найголовнійшу між ними ролю грає К. П. Сей панок, то кажу вам, така бестія мудра, що страх... Свого часу сей мудрагель дав до сего часу ніде нечуваний виклад, а іменно, що др. Іван Франко провадив нужденне житє, не любив своєї жінки, слабував на сифіліс і на то помер. Син Івана Франка, Тарас, помагав старому поетови писати любовні вірші до коханки і щебетав, як пташка в гаю. Таксамо жив і Тарас Шевченко. А чому мені — говорив соціялістичний мудрагель — закидають декотрі члени, що я виголив ся? Або що кому до того, як Наконечний хотів утікати з тою, котру полюбив? Се є наше особисте переконане і особиста річ. Коли такі люди як др. І. Франко і Т. Шевченко так жили, то чи нам се заборонено? Любов не має нічого спільного з моралию. Мораль — щоб не вкрасти. Ми соціялісти! Нам треба бороти ся економічно з капіталістами! Соціялізм дасть кождому повну волю: хто як хоче, най так жиє. Ми соціялісти даємо кождому повне право: як хоче, хай так жиє. Се наше гасло! — закінчив свою науку п. К. П.

Сих кілька стрічок подаю під розвагу загалу українських іміґрантів тут в Америці. Най люди осудять сю справу по свому: чи сей панок заслугує на похвалу і честь.

М. Лозинський.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

БОФАЛО, Н. Й. Бр. св. Николая повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеть ся в неділю, 16. грудня, зараз по Службі Божій, в гали коло церкви. Кождий член має явити ся, бо буде вибір нових урядників. Довгуючі члени мусять вирівнати всі свої довги. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — С. Пришлівський, предс.; Д. Жук.кас.; І. Шаровський, секр.

САВТ БЕТЛЕГЕМ, ПА. Бр. св. Димитрія, від. 288, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеть ся 16. грудня б. р., в німецькій гали при Бутонвуд стріт, точно о годині 1-шій пополудни. Кождий член має явити ся на тім мітінґу і вирівнати свій довг. Контрольна комісія здасть справоздане за цілий біжучий рік, а окрім того є инші важні справи до полагодженя. Масть ся обговорити братський статут на користь членів і братства. Нові урядники, котрі зістали вибрані минувшого мітінґу, мають обняти цілий уряд. Кождий член повинен прийти на сей мітінґ з охотою і виелухати всьо, що говорить ся на річнім мітінґу. Тож запрашаємо всіх прийти, бо, як самі знаєте, чим більше членів, тим більше голосів. — В. Даньчук, предс.; Р. Каплун, кас.; І. Семениша, секр.

ГЕСТІНҐС ОН ГУДСОН, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 6, повідомляє, що річний мітінґ відбудеть ся в неділю, 16. грудня, о годині 4-тій пополудни. Обовязком кождого члена явити ся точно на означений час, бо є важні справи до полагодженя. Буде справоздане контрольної комісії за цілий рік і вибір нового уряду. Довгуючі члени повинні вирівнати свої залеглости, щоб не наразити ся на виключене. — І. Головчак, секр.

АКРОН, ОГАЙО. Бр. Сошествія св. Духа, від. 295, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеть ся дня 16. грудня с. р., о годині 1-шій пополудни, в церковній гали при Іст Савт і Вашінґтон ул. Кождий член повинен явити ся на той мітінґ, бо будуть важні справи до полагодженя і вибір нового уряду. Довгуючі члени мають вирівнати всі свої довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. Котрий член не явить ся на той мітінґ, заплатить $1.00 кари, а урядник $1.50. Просить ся всіх членів, аби постарали ся хоч по однім новім членови до братства і до У. Н. Союза. До братства будеть ся принимати без вступного, а до У. Н. Союза після статута. — Уряд Братства.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Сим подасть ся до відома всіх членів Тов. „Богородчани", від. 233, що почавши від сего місяця збори тов. будуть відбувати ся в льокали Українського Народного Дому під ч. 217-219 Е. 6-та улиця, Ню Йорк, в кожду другу пятницю по першім. Слідуючі збори відбудуть ся в пятницю, 14. грудня с. р., о год. 8-мій вечером. Обовязком кождого, місцевого і позамісцевого, члена є конечно явитись тому, що се будуть річні збори, на котрих є дуже важні справи на дневнім порядку. Члени занедбавші прибути, будуть карані гривною після статута. — В. Касяк, предс.; Н. Білічак, кас.; Ів. Мартинець, секр.

ПОРТЛЕНД, ОРЕГОН. Тов. ім. Івана Франка, від. 92, подає до відома, що річний мітінґ відбудеть ся в неділю, 16. грудня, точно о годині 2-гій пополудни, в польській гали під числом 810 Меріленд евеню. Всі члени обовязані явити ся на сім мітінґу, бо є важні справи до полагодженя. Будеть ся вибирати новий уряд на рік 1918. Неприсутний член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. Прийдіть і приведіть зі собою нових членів до товариства і до У. Н. Союза. — М. Копчак, предс.; Ф. Кічак, кас.; Г. Пелех, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Ів. Франка, від. 103, повідомляє всіх своїх членів і члениці, що мітінґ відбудеть ся в неділю, 16. грудня, зараз по Службі Божій, в гали під церквою. Є важні справи до обговореня і полагодженя. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. На случай, коли би член був занятий, має повідомити другого, що не буде на той час. — Ц. Магеровський, предс.; І. Березовець, секр.

СТ. ЛУІС, МО. Бр. св. Володимира, від. 179, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеть ся в неділю, 16. грудня с. р., точно о годині 1-шій пополудни, в гали церковній. Просимо, щоби всі члени явили ся на означений час, бо буде вибирати ся новий уряд на 1918 рік. Контрольна комісія має здати справоздане касове. Також просить ся, щоб кождий довгуючий член вирівнав свій довг, бо в противнім разі буде суспендований. Котрий з членів не явить ся на сей мітінґ, заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. Кождий член повинен привести з собою на сей мітінґ бодай одного нового члена. — С. Савіцький, предс.; І. Онуфрей, кас.; М. Стецїв, секр.

ЛІТЛ ФОЛС, Н. Й. Тов. „Зап. Січ", від. 330, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеть ся дня 16. грудня, о годині 12-тій в полудне, в Еванс гали, ріг улиці Джан і Енн. Всі члени, котрі не були на минувшім мітінґу, мають явити ся і вирівнати свої вкладки, бо в противнім разі можуть бути суспендовані. Таксамо буде справоздане урядників і вибір нового уряду. — Г. Бойчук, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Бр. св. Володимира, від. 42, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеть ся дня 16. грудня о годині 2-гій пополудни, в гали церковній під ч. 42 Ван Бюрен стр. Просить ся, щоби кождий член явив ся на тім мітінґу, бо буде справоздане старих урядників з цілого року і вибір нового уряду. Крім того є инші важні справи до полагодженя. Буде принимати ся нових членів до братства і до У. Н. Союза. Отже просить ся нових членів, щоби користали з доброї нагоди і не відтягали свого обезпеченя на далі, бо ніхто не знає, що кого завтра чекає. Просимо, щоби як найбільше нових членів зголосило ся на той мітінґ. Рівночасно взиває ся всіх членів, щоби вирівнали свої залеглости, щоби потім новий уряд міг в цілости перебрати своє урядоване. Член, котрий не явить ся на мітінґ, підлягає карі 50 цнт., а урядник $1.00. — В. Микитин, предс.; Ф. Гульта, кас.; Д. Смерило, секр.

РОСФОРД, ОГАЙО. Бр. св. Михаїла, від. 235, подає до відома всім своїм членам, що річний мітінґ відбудеть ся дня 16. грудня, о годині 2-гій пополудни, в гали церковній, під числом 270 Волнут стр. Кождий член має явити ся на сей мітінґ, бо буде вибір нового уряду. Будеть ся приймати нових членів до братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Котрий член не явить ся на сей мітінґ, заплатить 50 цнт. кари, а урядник $1.00. — П. Цуп, секр.

ЮНҐСТАВН, О. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230, подає до відома своїм членам, що річний мітінґ відбудеть ся в неділю, 16. грудня, о годині 2-гій пополудни, в гали Українського Клюбу при 628 Френклін Аве. На сей мітінґ всі члени повинні явитись і виповняти свої залеглости. Будеть ся вибирати новий уряд і будеть ся принимати нових членів до братства і У. Н. Союза. — Н. Павлишин, предс.; І. Баґан, кас.; І. Сухий, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. „Вільні Козаки", від. 316, подає до відома всім своїм членам, що річний мітінґ відбудеть ся в четвер, 13. грудня б. р., при 345 Ремінґтон стр., о годині 7.30 вечером. Обовязком кождого члена є прибути на так важний мітінґ, на котрім буде богато важних справ до обговорювання. Члени повинні тямити, що на сім мітінґу буде вибір нових урядників і будеть ся доповняти деякі точки в товариськім статуті. Котрий член не прибуде на річний мітінґ, то не буде обзнакомлений з важними для товариства справами і тимсамим наразить ся на кару, яку наложить ся на мітінґу на тих членів, котрі будуть лінувати ся прибути в четвер на річні наради. Отже прийдіть всі як один, товариші 316-го відділу! — Дм. Федик, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Бр. Рождества Пресв. Богородиці, від. 259, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеть ся в неділю, 16. грудня, в гали Дейвіс Сквер Парк, при 45-тій і Павліна улиці. Початок точно о годині 2-гій пополудни. На сей мітінґ кождий член повинен явити ся, бо маємо богато справ до полагодженя, а також вибір нового уряду. Неявивший ся член заплатить 50 цнт. кари, а урядник $1.00. Рівночасно повідомляємо всіх Родимців в Савт Сайд, що наше братство буде принимати нових членів на сім мітінґу без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Братя-Родимці! Користайте з нагоди і вступайте громадно до У. Н. Союза, бо се є найлїпша українська народна твердиня в Америці, а по друге: ніхто не знає, де кого з нас нещастє або смерть чекає. Таксамо радо принимаємо жінки і діти до нашого братства і У. Н. Союза. Дорогі Сестри! Не дробіть ся на малі орґанізації і не дайте баламутити ся якимсь-там аґенткам, що хочуть з Вас користати. Не закладайте Сестрицтв до нових орґанізацій, бо в У. Н. Союзі жінки також мають місце і вільний голос і свої заступниці, отже коли хочете закладати Сестрицтва, то закладайте їх для У. Н. Союза, бо се певна запорука, а нова орґанізація — то ризико, а по друге; кождий і кожда мусить признати стару пословицю, що де чорт не може порадити, то там пішле бабу. Коли не знаєте, відки се таке вонюче зеренце хоче зійти, то спитайте ся таких, котрі знають. Се би було ганьба і встид, коли в нашім рідним краю наші братя і сестри, видобувши ся з під царського ярма, гуртують ся в одну родину, а ми тут на вільній земли Вашінґтона маємо дробити ся. Фе! Дорогі Братя-Союзовці! Бороніть нашу дорогу орґанізацію на скільки сил, бо се є наш сьвятий обовязок. — Е. Скородинський, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Бр. св. Николая, від. 175, подає до відомости своїм членам, що річний мітінґ відбудеть ся дня 16. грудня б. р., в Народнім Домі, під числом 95 Девес стр., о годині 12-тій в полудне. На сей мітінґ кождий член мусить явити ся і то на означений час. Неявившийся член, котрий не подасть причини своєї неприсутности секретарови відділу, буде караний або суспендований. — І. Грошко, предс.; М. Темлевяк, кас.; Д. Макара, секр.

БОРИСАЙД, ШІКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. Петра і Павла, від. 165, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеть ся в неділю, 16. грудня, точно о годині 3-тій пополудни, в гали церковній при Чонсей Аве. Кождий член має явити ся на означений час, бо будуть важні справи до полагодженя і буде вибір нового уряду. На тім мітінґу предложить ся стан каси з цілого року і будеть ся приймати нових членів до братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Довгуючий член має вирівнати свої довги за місяць грудень, бо в противнім разі буде суспендований. Неявивший ся член підлягає карі 50 цнт., а урядник $1.00. — Ю. Небор, предс.; С. Кополовський, секр.; А. Демкович, кас.

НОРТУМБЕРЛЕНД, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 357, дає до відома своїм членам, що в неділю, 16. грудня, відбудеть ся річний мітінґ в домі секретаря, точно о годині 2-гій. На тім мітінґу буде справоздане касове з цілого року і вибір нового уряду. — Уряд Братства.

ІСТ ШІКАҐО, ІНД. Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 68, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеть ся дня 16. грудня б. р., в гали М. Сікори, 47-48 Форсит Аве. Довгуючі члени мають вирівнати всі свої належитости, бо инакше зістануть суспендовані. Вибори нового уряду будуть в суботу, 22. грудня б. р., а також справоздане всіх дотеперішних урядників. Котрий член на тім мітінґу не явить ся, заплатить $1.00 кари. — П. Яжик, предс.; В. Лемішка, кас.; І. Стрихарський, секр.

ІСТ ЮНҐСТАВН, О. Тов. „Сокіл", від. 218, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеть ся дня 16. грудня б. р., о годині 3-тій пополудни. Довгуючі члени мають свої довги вирівнати. Будеть ся вибирати новий уряд. Нових членів будеть ся принимати за половину вступного до товариства, а до У. Н. Союза після статута. Неявивший ся член заплатить 50 цнт. кари, а урядник $1.00. — С. Шибуляк, предс.; М. Єдинак, кас.; П. Ващишин, секр.

ЛОРЕЙН, О. Річний мітінґ братства св. Андрея, від. 128, відбудеть ся дня 16. грудня б. р., о годині 1-шій пополудни, під ч. 2391 Каролайна Аве. На той мітінґ мають явити ся всі місцеві і позамісцеві члени, бо є до полагодженя дуже важні справи. Неприсутні члени будуть карані після статута. — О. Зазуля, предс.; Г. Коваль, кас.; М. Гаяшка, секр.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ПРОТОКОЛ

з XIV. головної конвенції Українського Народного Союза, відбувшої ся в днях 22-го до 27-го жовтня 1917 р., в „Harrisburg Board of Trade Hall", 112-114 Market St., Harrisburg, Pa.

(Дальше).

По звіті секретаря „Пр. Комісії", п. Д. Андрейка, наступив звіт Контрольної Комісії, який звучить:

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА В АМЕРИЦІ.

Уряд Гол. Контрольної Комісії кладав ся з трох членів У. Н. Союза, вибраних на XIII. Гол. Конвенції. Її обовязком було наглядати над діло- і книговодством та майном всіх відділів У. Н. Союза, то є самого У. Н. Союза, його друкарні і „Просьвітної Комісії".

За час від послідної, то є XIII. Гол. Конвенції У. Н. Союза, Гол. Контрольна Комісія, сповняючи свої обовязки супроти орґанізації і членів, перевела 9 разів котролю в У. Н. Союзі.

Контролі були переведені, як слідує:

1)	від	14.	до	20.	червня	1915 р.
2)	„	7.	„	10.	жовтня	1915 р.
3)	„	14.	„	16.	лютого	1916 р.
4)	„	13.	„	16.	червня	1916 р.
5)	„	3.	„	7.	жовтня	1916 р.
6)	„	20.	„	23.	січня	1917 р.
7)	„	25.	„	27.	цьвітня	1917 р.
8)	„	9.	„	13.	липня	1917 р.
9)	„	12.	„	16.	жовтня	1917 р.

Крім сього Гол. Контрольна Комісія полагоджувала справи, як скарги і зажаленя відділів У. Н. Союза, котрі були внесені членами У. Н. Союза просто на руки Контрольної Комісії, або були поручені Контрольній Комісії Гол. Екзекутивним Комітетом У. Н. Союза.

Головна Контрольна Комісія полагодила справи в отсих відділах:

в 250 від. У. Н. Союза, Норт Сайд, Пітсбурґ, Па.;
в 75 від. У. Н. Союза, Мт. Кармел, Па.;
в 350 від. У. Н. Союза, Стемфорт, Конн.;
в 46 від. У. Н. Союза, Ню Йорк, Н. Й.;
від о. Д. Хомяка з Шенандоа, Па.;
від п. Івана Чорнія з Дітройт, Міш.

Всі повисше наведені справи зістали порішені згідно зі статутом У. Н. Союза.

В місяцю лютім 1916 р. предс. Гол. Контрольної Комісії, о. В. Балог, зрезиґнував з уряду контрольора і предсідателя Гол. Конт. Комісії. Уряд предсідателя Гол. Контр. Комісії обняв п. Юліян Павчак. На опорожнене місце контрольора покликав Гол. Екзекутивний Комітет п. Н. Росоловича з Філядельфії, Па.

В перехованю предс. Гол. Контр. Комісії знаходять ся бонди Гол. Урядників У. Н. Союза.

Висота бондів поодиноких урядників представляєть ся, як слідує:

гол. предсідатель У. Н. Союза бондований на $5.000;
гол. фін. секретар У. Н. Союза бондований на $5.000;
гол. рек. секретар У. Н. Союза бондований на $5.000;
головний касієр У. Н. Союза бондований на $50.000;
завідатель „Свободи" бондований на $10.000;
секретар „Просьвітної Комісії бондований на $1.000.

Передтим були бондовані ще також касієр „Просьвітної Комісії" на $1.000 і відвічальний редактор „Свободи" на $5.000.

З огляду на се що бувший касієр „Просьвітної Комісії зрезиґнував і його місце не обсаджувано, тимсамим сей бонд відпав зовсім.

Від відвічального редактора „Свободи" Гол. Контрольна Комісія не жадала більше бонду тому, що редактор зовсім не має до діла з фінансовими справами У. Н. Союза, а за шкоди, причинені переступленем пресового закона (як приміром за „лайбел", і т. и.), бондова компанія не відповідає.

Звіти з поодиноких ревізій були оголошувані у своїм часі в урядовім органі У. Н. Союза".

Загальний звіт з членів У. Н. Союза.

До XIII. Гол. Конвенції 1914 р.

У. Н. Союз числив членів		20.549
Молодечий Союз числив дітий		4.786
	Разом	25.335

З днем 30. вересня 1917 р.

У. Н. Союз числи дорослих членів		9.822
У. Н. Союз числив дітий		1.913
	Разом	11.735
Число членів У. Н. Союза зменьшило ся за час від послідної XIII. Гол. Конвенції до 30. вересня 1917 о		10.727
Число дітий зменьшило ся о		2.873
Разом У. Н. Союз зменьшив ся о		13.600

ЗАГАЛЬНИЙ БІЛЯНС У. Н. СОЮЗА з 30. вересня 1917 р.

Стан чинний.

I) У. Н. Союз:		
Готівка	150.131.40	
Бонди	158.272.00	
Морґечі	62.775.00	
Реальність У. Н. Союза	19.500.00	
Позичка друкарні „Свободи"	23.850.00	414.528.40
II) Друкарня „Свободи":		
Готівка	1.330.30	
Інвентар (машини і урядж.)	20.589.17	
Засіб книжок	7.300.00	
Засіб друк. матеріялів	2.650.00	
Довжники	2.950.00	
Депозит в газовій компанії	100.00	34.919.47
III) „Просьвітна Комісія":		
Готівка	77.00	
Засіб книжок	1.847.47	
Інвентар (ур. бібл. книж. нот.)	1.608.77	
Зворотні стипендії	2.680.00	
Довжники	198.20	6.411.44
		455.859.31

Стан довжний.

I) У. Н. Союз:		
Фонд посмертний	176.906.00	
„ резервовий	114.558.89	
„ адміністраційний	33.102.87	
„ убогих	10.110.92	
„ народний	7.278.41	
„ сирітський	72.571.31	414.528.40
II) Друкарня „Свободи":		
Резервовий фонд „Свободи"	11.069.47	
Позичка в У. Н. Союзі	23.850.00	34.919.47
III) „Просьвітна Комісія":		
Резервовий фонд	6.411.44	6.411.44
		455.859.31

Фонди власні У. Н. Союза.

I) У. Н. Союз:		
Фонд посмертний	176.906.00	
„ резервовий	114.558.89	
„ адміністраційний	33.102.87	
„ убогих	10.110.92	
„ народний	7.278.41	341.957.09
II) Друкарня „Свободи":		
Резервовий фонд	11.069.47	11.069.47
III) „Просьвітна Комісія":		
Резервовий фонд	6.411.44	6.411.44
Власні фонди разом		359.438.00

Фонди чужі.

Фонд сирітський	72.571.31	
Позичка „Свободи" в У. Н. С.	23.850.00	
Чужі фонди разом		96.421.31

Зіставлене фондів власних і чужих.

Власні фонди У. Н. Союза	359.438.00
Чужі фонди У. Н. Союза	96.421.31
Всі фонди разом	455.859.31

УМІЩЕНЕ ФОНДІВ У. Н. СОЮЗА з 30. вересня 1917 р.

ФОНД РЕЗЕРВОВИЙ:

Готівка:		
Нейшенел Бенк оф Шамокін, Па.	11.795.42	
Дайм Трост & Сейф Деп. оф Шамокін, Па.	3.114.29	
Ферст Нейшенел Бенк оф МкАду, Па.	10.111.70	
Юніон Трост оф Н. Дж., Джерзи Сіти	272.48	25.293.89
Бонди:		
Бейон Сіти, Н. Дж.	5.100.00	
Ню Йорк Сіти, Н. Й.	1.890.00	6.990.00
Морґечі:		
Калакука Стефан, Скрентон, Па.	3.400.00	
Ені Ф. Коттер, Палесейд Парк, Н. Дж.	7.500.00	
Гері Б. Брокгурст, Джерзи Сіти, Н. Дж.	3.000.00	
Джан Е. Гарденберг, Енгелвуд, Н. Дж.	3.000.00	
Данел Дріскол, Елізабет, Н. Дж.	2.500.00	
Адольф Г. Енгелке, Енгелвуд, Н. Дж.	2.000.00	
Шаршонь Ал., Шамокін, Па.	25.00	
Попович Ст., Шамокін, Па.	1.650.00	
Романовський Йосиф, Шамокін, Па.	4.300.00	
Френк Юнг, Джерзи Сіти, Н. Дж.	100.00	
Бр. св. Петра і Павла, від. 47 У. Н. С., Ембрідж, Па.	3.050.00	
Байрон Дор. Ван Горн, Енгелвуд, Н. Дж.	14.000.00	
Миляхович Стефан, Джерзи Сіти, Н. Дж.	1.400.00	
Ваверчак Іван, Перт Амбой, Н. Дж.	10.500.00	
Левчик Вас., Елізабет, Н. Дж.	6.250.00	62.775.00
Реальність У. Н. Союза		19.500.00
Фонд резервовий виносить разом		114.558.89

ФОНД АДМІНІСТРАЦІЙНИЙ:

Готівка:		
Маркет Ст. Нейшенел Бенк оф Шамокін, Па.	6.255.05	
Ферст Нейшенел Бенк оф МкАду, Па.	2.997.82	9.252.87
Позички:		
Позичка друкарні „Свободи"		23.850.00
Фонд адміністраційний разом		33.102.87

ФОНД ПОСМЕРТНИЙ:

Готівка:		
Дайм Трост & Сейф Деп. оф Шамокін, Па.	33.623.91	
Дайм Трост & Сейф Деп. оф Шамокін, Па.	19.627.32	
Шамокін Бенкінґ Ко., Шамокін, Па.	15.934.27	
Разом	69.185.50	
Незкешовані чеки	1.036.50	68.149.00
Бонди:		
Бейон Сіти, Н. Дж.	12.582.00	
Бейон Сіти, Н. Дж.	15.675.00	
Нюарк, Н. Дж.	50.880.00	
Трентон, Н. Дж.	9.570.00	
Есекс Кавнти, Н. Дж.	10.050.00	
Ю. С. Ліберти Бондс	10.000.00	108.757.00
Фонд посмертний виносить разом		176.906.00

ФОНД УБОГИХ:

Готівка:		
Нейшенел Бенк оф Шамокін, Па.	5.389.57	
Маркет Ст. Нейшенел Банк оф Шамокін, Па.	5.046.35	10.435.92
Незкешовані чеки		325.00
Фонд убогих виносить разом		10.110.92

ФОНД НАРОДНИЙ:

Готівка:		
Маркет Ст. Нейшенел Бенк оф Шамокін, Па.	2.035.63	
Ґаранті Трост & Сейф Деп., Шамокін, Па.	5.442.78	7.478.41
Незкешовані чеки		200.00
Фонд народний виносить разом		7.278.41

ФОНД СИРІТСЬКИЙ:

Готівка:		
Маркет Ст. Нейшенел Бенк оф Шамокін, Па.	12.527.24	
Маркет Ст. Нейшенел Бенк оф Шамокін, Па.	298.50	
Ферст Нейшенел Бенк оф МкАду, Па.	4.304.00	
Юніон Трост Ко. оф Н. Дж., Джерзи Сіти	12.515.83	
Піпел Сейвінґ & Трост Ко., Гейзелтон, Па.	1.072.64	
Разом	30.718.21	
Незкешовані чеки	671.90	30.046.31
Бонди:		
Ню Йорк Сіти, Н. Й.		42.525.00
Фонд сирітський виносить разом		72.571.31

Всі фонди Укр. Нар. Союза виносить разом $414.528.40.

Контроля виказала, що гол. урядники У. Н. Союза поручені їм обовязки сповняли чесно і совісно.

Переглянувши цілий повисше наведений звіт і розваживши його добре, мусимо прийти до переконаня, що У. Н. Союз — се одинока українська орґанізація на чужині, котра є всилї дати членам те, що приобіцює, приймаючи його в члени.

Український Народний Союз зістав признаний стейтовими властями яко законна орґанізація і одержав вже в стейтах „лайсенси", на підставі котрих має повне право закладати нові відділи і принимати нових членів. Одним словом, має повне право провадити орґанізаційний бізнес.

Обовязком кождого Українця, переживаючого тут на чужині, є належати до У. Н. Союза, щоби ще більше скріпити сю одиноку нашу твердиню на чужині. Нехай чесні делеґатки і делеґати сеї XIV. Гол. Конвенції Українського Народного Союза поставлять собі за святий обовязок перевести такі ухвали, які запевнять У. Н. Союзови добро, славу і будучність!

Най жие Український Народний Союз!

(Дальше буде).

БАДАНЄ І ПОРАДА ДАРОМ!
Др. СПІЛЛІНГЕР

Посьвятив ся для хорих, незаможних людий, котрі не є в можности платити високих цін за своє баданє.

ПОВІДОМЛЯЄ, що застарілі недуги можуть бути вилічені без ужитя якихнебудь ТРОЮЧИХ ЛІКІВ при помочи електричних прирядів. Рівночасно в богато таких случаях, які передше вимагали операції, можна нині вилічитись цілком лїпше тимсамим способом без ужитя ножа.

Маю в посїданю найновійші машини, при яких помочи можу заглянути до внутра і збадати зхорілі внутренности людського тіла і костий та пізнати причину недуги. Другою машиною можу впровадити струї електричного сьвітла в тіло і забити ними заразливі бакциlї, які є причиною всїх недуг і людських недомагань. Той спосіб лїченя є не тільки нешкідливий, але дїйсно приємний і дуже корисний для кождого пацієнта. — КОЖДОГО ПАЦІЄНТА, котрого узнаю за невилїчимого, не підпимаюсь лїчити. Однакож кождого, котрого узнаю до виліченя, стараюсь вилічити в як найкоротшім часї. ГОДИНИ офісові в понедїлки, середи, і пятниці від години 9. рано до 12. в полудне. У вівторки і четверги від 9. рано до 8. вечером. В суботу від 9. рано до 9. вечер. В неділї від 9. рано до 12. перед полуднем.

ДОКТОР І. СПІЛЛІНГЕР,
153 E. 18th St., New York City.
близько стації елевейтру 3-ої евені і субвею.

МОЧОВІ ВІДХОДИ регулює в 24 ГОДИНАХ
SANTAL CAPSULES MIDY
Кожда пачка має напись з MIDY
Уникайте підробів.

НЕДУГИ МУЩИН
Я є одинокий спеціяліст недуг мужеських в Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найуспішнійший і заслугуючий на довіре спеціяліст недуг мужеських, котрий усе своє знанє і довголітну практику віддає для услуги недужих.

DOCTOR LORENZ.
11. поверх, фронт. 76-89
644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В пятниці від 9. рано до 8. веч. В неділї від 10. до 2.

ДАРОМ! Кождий дістане каталог найгарнійших річий і ще нечуваних — даром, — хто надішле нам свою адресу і залучить 4 цнт. марку на оплату пересилки. 40-

International Sale House,
1 Union Square, New York City.

ЗВІСНИЙ
DR. GREY
СПЕЦІЯЛІСТ.
ЙОГО ОФІС ІСТНУЄ ПОНАД 30 ЛІТ.
117 E. 17th St., New York City, близько Union Square.

Коли терпите на нирки або міхур, болї крижий, голову або груди, кашель, застуду, ечему, нервовість, катар, слабости носа, горла і жолудка, серця, запір, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невральгію або яку иншу недугу, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Ґрея. Коли лїкар, котрий лїчив Вас ще не вилїчив Вас, прийдїть до мене безпроволочно.

ПОРАДА ДАРОМ.
ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі ціни.

Години: від 9-ої до 8-ої; в неділї від 9-ої до 3-ої. 101—

Dr. KOLER,
638 Penn Ave., Pittsburg, Pa.
ЛІКАР
(говорить по українськи)

DR. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 літ досьвіду у лїченю. Я лїчу ревматизм, пропуклину, гемороіди, шкрофули, недуги легких, серця, жолудка, утробу, нирок, кишок, міхура, шкірні, як і всі недуги мущин, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаєсь при лїченю недуг крови. Голосіть ся особисто, почтою не лїчу. 105—

Години принятя: від 9. рано до 8. веч., в пятниці від 9. до 5. лише, в неділї від 9. до 2.

Читайте „Свободу" і приєднуйте їй нових передплатників!

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,
славний спеціяліст зі старого краю

поручає всім терпячим Українцям, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГУ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д. 105—

Доконує всякі найтяжші операції мущин, женщин і дітий в своїм офісі або в домі пацієнтів, спеціяльно же на пропуклину при помочи спеціяліста з Відня.

Єсли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь алучіть почт. марку.

Dr. B. HOHENBERG,
304 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)
New York City.

Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

Телефон: 1882 Stuyvesant.

ДАРОМ! ДАРОМ! ДАРОМ!

Кождий дістане даром Гороскоп, або Астрономічний Ворожбит, який предсказує будучність кождої особи від дитиньства аж до гробу; а також 70 гарних образків в дуже цікавих позах готових до оправи в рамки. А також много инших цікавих річий, якими самі розвеселитесь а притім розбудите велике зацікавлене у других і можете заробити добрі гроші. Пішлїть 6 цнт. марками на Гороскоп і каталоґ. 134--

AFRICAN NOVELTY SUPPLY CO.,
205 E. 14th St., New York City.

Др. ІВАН СМІТ
ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.

ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. Є. КИЛУ), ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН. ЄСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ. ЗАЛУЧІТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ. 139—

Dr. JOHN SMITH, Jr.,
327 E. 17th Street, New York, N. Y.
Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділї і сьвята від 10-ої рано до 2-ої пополудни.
Телефон: Stuyvesant 4493

В кождій українській хатї повинна находитись часопись „Свобода".

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН.

Доктор Васерман,
ЯКИЙ ЛІЧИТЬ УСПІШНО ХОРОБИ ЖОЛУДКА, ЛЕГКИХ, СЕРЦЯ, УТРОБИ І НЕРОК, РЕВМАТИЗМ І ВСІ НЕДУГИ КРОВИ І СКІРНІ ВИЛІЧИТЬ В ЯК НАЙКОРОТШІМ ЧАСІ ТАК, ЩО НЕ ПОТРЕБУЄТЕ ПЕРЕРИВАТИ СВОЄЇ РОБОТИ.

Його офіс має нову машинерію до баданя і лїченя недуги. Він також уживає X-RAY машини яка є необхідна для лікаря. Перша візита є у него за дармо тому, щоби переконати ся чи можна вилічити чи нї, позаяк невилїчимої недуги він не береть лїчити. 106—

Doctor WASSERMAN, 1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офісові години від 9. рано до 8. вечер. В неділї від 10. рано до 2. пол. Голосіть ся особисто, бо почтою не лїчу. Можете говорити по українськи.

ІСКРИ.

Жовніри петроградського полку „1-го марта", розкватировані в Ґвіздци, коломийського повіту в Галичині, зараз по російській революції стяли голову фіґурі св. Івана Непомуцина в каплици коло кулачківського двора, кажучи, що по революції такі річи вже непотрібні. Крім того св. Іванови Непомуцинови всипали ще 25 нагаїв...

Деякі тутешні українські часописи приняли за американськими англійськими ґазетами мильно назву гетьмана донських козаків. Одні кажуть, що він зветь ся Каледінес, а другі назвали його Калединець і причислили до Українців... Ті часописи не „хочуть бачити, що вся російська преса подає його назву не инакше, лише Каледін (Калединъ).

Якийсь годований арданівськими книшами дописуватель „Народної Волї" дивуєть ся, що предсідатель Українського Народного Союза, п. Дмитро Капітула, не виголошував, але читав свою конвенційну промову...

Бідняга... Він не знає, що навіть найбільші політики не виголошують, але читають свої промови. Навіть президент Вілсон все читає свої промови. От приміром минувшого вівтірка (4. грудня 1917 р.) в державнім конґресі він читав, а не говорив на память свою промову, яка була зложена з 10.000 слів.

Нині вже кождому звісно, що Портуґалія, держава на Піренейськім півострові в Европі, є від 1910 року **республикою.** Минуло вже 7 літ, відколи Портуґалія є республикою, а „Народна Воля" (ч. 142, з 29. падолиста 1917 р.) каже своїм читачам, що **король** Портуґалії **побирає** річно 634.-440 долярів пенсії. Чи водило ся доси в сьвіті таке, щоби республикою правив король?

„Ді Ню Йорк Гералд" (ч. 29.684, з 30. падолиста 1917 р.) каже, що „той, хто хоче знати, чому ми є у війні, є моральний ідіот".

З ПРАВДОЮ НАЙДАЛЬШЕ ЗАЙДЕШ.

Коли готельник продає добрий товар, люди до него горнуть ся і поручають своїм знакомим. Такий бізнесмен найлїпше виходить і найлїпше ся йому поводить. Michael Bosak Co., Scranton, Pa., постарали ся, аби їх Лїчниче Гірке Вино було успішно лїчниче, пожиточне і здорове. Добре правдиве грознове вино і ріжні лїчничі зїля уживаєть ся до його виробу, а найбільша обережність і чистість заховуєть ся при його виборі. Вислїд є сей, що Босакове Лїчниче Гірке Вино показало ся бути дійсним ліком проти недугам жолудка, а люди його всюда полюбили. З правдою найдальше дійдеш. Добрий товар сам ся хвалить і поручає. Спробуйте Босакового Лїчничого Гіркого Вина коли маєте лихий жолудок. Многим помогло а певно і Вам поможе до уздоровленя.

БРУКЛИН, Н. Й.

Заходом Співацького Товариства при церкві Сошествія св. Духа в Брукливї, відограєсь пораз перший аматорське представленє п. з.

„АМЕРИКАНЕЦЬ"

веселий образ з житя народа зі співами в трох дїях

в неділю, 16. грудня 1917 р.
в церковний гали, 160 Норт 5-та ул., Бруклин, Н. Й.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Роман Горевич, еміґрант ....п. Е. Жуковський
Козловський, шляхтич.....п. Я. Кузьма
Козловська, його жена..п-на Т. Романів
Галя, їх дочка............п-на А. Круцька
Павло Вовк, війт..............п. П. Шипорт
Одарка, дочка Павла.....п-на М. Білик
Тимко, радний ....п. М. Корецький
Панько, радний ....п. В. Даньчевський
Любович, дяк і громадський писар.... ....п. Гунька
Семен, урльопник.........п. Й. Шипорак
Шміла, шинкар..................п. Федина
Марта, ворожка.....п-ні М. Поваліньска
Відпоручник просьвітного комітету.... ....п. Ів. Флїнта

Режісер і управ. хору п. Р. Ґвоздевич.
Характеризатор п. Ад. Поліщук.

Початок о годинї 6-ій вечер.

Вступ 25 цнт.

Українці і Українки з Бруклина і околиці! Приходіть численно на се представленє по довшій перерві до своєї галї, а не пожалуєте анї труду анї центів, бо штука дуже гарна, а що більше то і поучаюча, а притім і налюбуєть ся кождий своєю пісцею та прекрасною грою наших аматорів.

146-47 КОМІТЕТ.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

ПОТРЕБА РОБІТНИКІВ до роботи на доках Лїгай Валлей зелїзниці в Джерзи Сіти і Блек Том. Платня 30 цнт. на годину, а в недїлї і сьвята півтора часу. Голосїтись до: 145-48
DOCK J. (Wm. Spencer & Son Corp.), Jersey City, N. J.

Пошукую свого шваґра ГРИГОРІЯ ЯРУШИНСЬКОГО з села Сапогів, повіт Борщів. Перед роком робив при зелїзници в Норт Дакотї. Хто би о нїм знав або він сам, зволить голоситись на адресу: 145-47
JACOB S. PROCIUK,
Box 113, Julian, Mont.

Пошукую свого товариша ДМИТРА БАХОРА з Бохорова, пов. Станїславів. Тому 7 лїт приїхав з Прус до Злучених Держав. Хто би о нїм знав або він сам, прошу голоситись на адресу: 144-47
LUKA HARMATIUK,
207 E. 98th St., New York, N. Y.

Пошукую мого шваґра ЯСЬКА ЮНКА і сестру КСЕНЬКУ ЯЦУХ, родом з Плотичі великої, пов. Бережани, котрі перед 8 роками перебували в Ст. Пол в Бразилїї. За їх адресу дам $10.00 нагороди. Хто би о них знав або вони самі, нехай зголосять ся на адресу: 144-46
MELANIA JACUCH,
100 St. Marks Pl., New York, N. Y.

Пошукую МИХАЙЛА БУЖДИҐАНА зі Станїславівського повіту. Хто би о нїм знав або він сам, прошу голоситись на адресу: 146-48
THEODORE HLADKI,
214 Olmstead Ave., Depew, N. Y.

Пошукую свого брата ІВАНА ПИРІҐ з Королївки Олїйової, пов. Городенка. Перебував в Канадї. В 1914 роцї вніхав до Злучених Держав. Хто би о нїм знав або він сам, зволить голоситись на адресу: 146-48
MIKE PYRIH,
1118 W. Michigan St., Duluth, Minn.

Пошукую ДМИТРА СТЕФАНЮКА, котрий приїхав до Америки разом зі мною, на кораблю „Імператор", дня 10. жовтня 1913 р. Хто би про него знав або він сам, нехай зголосить ся на адресу: 46
СТЕФАН ГРОМОВИК,
c/o A. U. Exchange,
520 E. 6th St., New York, N. Y.

УКРАЇНСЬКА ҐРОСЕРНЯ НА ПРОДАЖ в добрім місци між Українцями, як рівнож і иншими Славянами. Бизнес вже вироблений через 5 років. Мушу спродати з важних причин. Голосїтись до: 144-46
ВАСИЛЬ ВОЗЬНЯК,
192 Tilghman St., Allentown, Pa.

ПОТРІБНО інтелїґентної панночки (Українки), знаючої російський язик, до бюрового занятя в приватній школї. Коротькі години щоденного занятя, кромі недїль. Платня після умови. На жадане постараємось о мешканє і харч. Зголошеня з подрібними референціями, просить ся висилати лише письменно на адресу:
PREPARATORY SCHOOL,
525 West 47th St., New York City. 146-47

ПОТРЕБА БАРБЕРА до роботи на стало, добра платня для доброго молодого чоловіка. Голосїтись до: 144-46
ІВАН ГИНОВСЬКИЙ,
187 Tilghman St., Allentown, Pa.

ЧИ ВИ ЧИТАЛИ КНИЖКУ „ДОЛЯ РОБІТНИКІВ"?
як не читалисьте, то вложіть в лист 10 цнт. і адресуйте „Доля Робітників" Box 22, Herkimer, N. Y., а дістанете сейчас. Будете мали живий образ українського робітника і його поводженє в чужині. Хто купить буде задоволений. 4-6

ДАРОМ вишлемо 2 ІЛЮСТРОВАНІ КАТАЛЬОҐИ ріжних річий: як: годинників, ланьцушків, перстенів, музичних інструментів, рекордів, бритов, светрів, шапок, капелюхів і много других всяких річий. Також посїдаємо великий склад всяких книжок, як: біблїї, байки, казки, коляди і календарі воєнні. Пишіть сейчас на адресу: —40
AMERICAN SALES CO.,
1926 W. Huron St., Dept. II.,
CHICAGO, ILL.

ПОСТІЛЬ З ПІРЯ $6.50.
Нові подушки з піря $1.25 за пару. Величина і повна вага ґарантовані. Піре нове і санїтарно доглянене. Найлїпше 8-унцові пошви. Пишіть по нові катальоґи. 137-148
SOUTHERN FEATHER & PILLOW COMPANY, Dept. R-169,
Greensboro, N. C.

УКРАЇНЦІ З АЛЕНТАВН І ОКОЛИЦІ!
Чи чули ви, що в Алентавн істнує
Перша Українська Реставрація
під назвою
6TH WARD RESTAURANT
211 Tilghman St., Allentown, Pa.
КАРПОВИЧ І ТКАЧ, властителі.

В сїй реставрації дістанете відповідні потрави по умірковавій цінї, як рівнож не потрібно Вам знати чужої мови, бо можете жадати в своїй рідній мові чого самі забажаєте. 144-46

Так само для тих, котрі хочуть приїхати до Алентавн а не знають місцевости і не мають знайомих, удайте ся до нас, а ми вам дамо потрібні інформації.

ВЕСЕЛЕ ДЛЯ СТАРИХ І МОЛОДИХ!
„ВЕСЕЛІ ВІРШІ СТЕПАНА РУДАНСЬКОГО"
Про Мужиків, Козаків, Попів, Ксьондзів, Ляхів, Москалів, Жидів і Циганів.
Книжочка обнимає 209 віршів на 282 сторонах друку.
ЦІНА З ПЕРЕСИЛКОЮ 55 ЦЕНТІВ
"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

NEW YORK
30 миль довгий, 20 широкий, 7 міліонів мешканців, чудо сьвіта.
ВЕЛИКА НА 68 СТОРІН КНИЖКА
з фотоґрафічними знимками улиць, парків, музеїв, палат і публичних будинків.
Будинок Вулворта, високий на 55 поверхів, золочений на суму $50.000.
Горішні зелїзниці 75 стіп високо понад улиці, палати міліонерів і хати бідних, сцени великого згіршеня і злочину; улиці що складають ся зі 100 мостів і инші чудові будови, відмальовані в гарних фарбах, се все буде жерелом нескінченої розкоші для Вас і Ваших приятелів. Книжка ґарантована, містить в собі 116 великих образців, взятих з правдивих фотоґрафій. 145-49
Ціна тільки 75 цнт. з пересилкою.
Вишлїть почтовий моні-ордер або стемпси. — Адресуйте:
UKRAINIAN NOVELTY CO.,
104 Avenue A, New York, N. Y.

МАЧНА СТРАВА — СЕ ПОЛОВИНА ЖИТЯ.

КОЖДА ЖІНКА, кожда дївчина і кожда кухарка чи кухар, які хотять, щоби вони були люблені чи то своєю родиною, чи то своїм паньством, нехай навчать ся смачно варити.

СМАЧНА ЇДА — СЕ РОЗКІШ. Се розрада серед теперішної дорожні. Уміти добре і смачно варити — значить ся бути ощадним, дбайливим о добро своєї родини.

Хто хоче навчити ся смачно варити, нехай купить собі сейчас книжку

УКРАЇНСЬКА КУХАРКА

В сїй книжці найдете докладно і в приступний спосіб подані приписи як варити ріжні зупи, росоли, печи мяса, ріжні леґуміни, кейки, паї, тісточка, ріжні старокраєві баби, завиванції, торти, пудінґи і много-много инших присмак.

Книжка має поверх 200 сторін друку.

ЦІНА ЛИШЕ 75 ЦЕНТІВ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:

„SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ НАРОДНА ДРАМА ЗІ СПІВАМИ В V. ДІЯХ
ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ, ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ
Ся книжка надає ся вповні для аматорських театральних вистав. До відограня потрібно всего 8 женщин і 7 мущин. — Ціна за примірник 30 цнт., за 15 примірників $3.35.
Замовленя і гроші посилайте до:
„SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

НАЙНОВІЙШИМ СПОСОБОМ
усуваємо волосе з лиця і инших частий тїла
РАЗ НА ВСЕ, БЕЗПОВОРОТНО
за дуже малим коштом. 145вс54
Усуваємо також прищі, всеснянки, чорнушки, жовті плями, знаки віспові і другі нечистости цери і скіри. Голосіть ся особисто або пишіть до:
THE SPARROW CHEMICAL CO.,
Dept. K—1, 196 East 4th St.,
NEW YORK, N. Y.

Dr. BUKKI'S MEDICAL INSTITUTE
407 E. 58th Street, New York, N. Y.
Межи 1st Ave. і Ave. A.

Лїчить своїми лїками мущин, женщин і дітий.
Лїчить успішно недуги жолудка, легких, нирок і другі внутрішні недуги.
Лїчить з великим успіхом падачку, ревматизм, рани, лишаї і всї скірні викиди.
Лїкар сам говорить по українськи.
Офіс отворений від 9. рано до 8. вечером, як також в неділї і сьвята. Хто не може приїхати нехай пише до мене.

СТАЛА РОБОТА
для
МУЩИН ЖІНОК І ДІВЧАТ
В ВОВНЯНИХ ФАБРИКАХ
Добра платня
Знаменитї відносини робітничі.
Початкуючі дістають платню під час науки. 107вс45
Безплатне Бюро праці.
Industrial Council of Passaic Wool Manufacturers
24 Lexington Ave., Passaic, N. J.

ЧЕРЕЗ ДОВГІ РОКИ, УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ (САМІ МУЩИНИ) ПРИХОДИЛИ ДО МОГО ПРИВАТНОГО ОФІСУ.
Я є спеціяліст від всїх особистих недуг, як прим. гемороїди і т. я. Хронїчні недуги (у мущин), недуги крови, нирок, міхура і других органів. Нові або старі випадки. Не ждіть. Курація в офісї д-ра Брайна в умірковавих цінах. Я доставляю ліки. Прийдіть вперед до мене, і защадіть час, гроші і терпіня. 30 лїт досьвіду. „Практика удосконалює".
ЛИШЕ МУЩИНИ. При першій візитї Др. Брайн може пояснити Вам, як можете бути вилїчені в можливо найкоротшім часї, а також скаже Вам ціну.
В моїм офісї говорить ся також Вашою мовою. Моя адреса:
Dr. BRYAN, 333 E. 17 St., New York City
(близько 2-ої евені)
Офіс втворений: від 9-ої рано до 8-ої попол., в неділї від 9-ої до 1-ої в пол.

ХОРІ ЛЮДИ!
Чи не стратили Ви терпеливости задля вашій недузї.
З дня на день з року на рік віддаю лїкарські услуги Українцям. Предетавте собі скільки хорих я уже вилїчив та скільки хорим я управив житє. Коли Вам житє надоїло задля пробуваня ріжних лїкарств і коли відчуваєте, що Ваш стан здоровля стало погіршуєсь, старайтесь сейчас звернутись до
Dr. LEONARD LANDES
Він Вам цїлковито даром порадить, що Вам робити, аби Ваше житє охоронити і пояснить Вам о вашій недузї. Лїчу уже через 20 лїт з добрим успіхом всї недуги, як: неудольність, нечистість крови, недуги жолудка, серця, легких і т. д. 115—128—
Недуги заразливі і нервові лїчу за помочию електричних апаратів і „Х лучів", через які переглядаю Ваші внутренности. Не кождий лїкар посїдає ті апарати, длятого, що вони дуже дорогі. Не відкладайте на завтра а сейчас приходіть до знаного всїм
Dr. Landes, 140 East 22nd Street (межи Lexington & 3rd Ave.), New York.
Telephone: Gramarcy 3823.
Години принять: від 10. рано до 8. вечер. В недїлї від 10. рано до 1. пополудни.

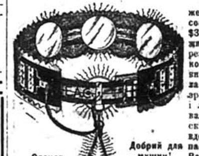
ЛІЧНИЦЯ Дра С. М. КАУФМАНА,
111 East 7th St., New York, N. Y.
2½ бльока від церкви св. Юрія.
Др. Кавфман звісний лїкар поміг і порадив сумлїнно тисячам мущин, женщин і дітий в тяжких недугах скоро і дешево. Др. Кавфман має найріжнороднїйші машини до скорого лїченя і „Х-Рейс", недуги св. Валентого, нервовости, паралїжу, ревматизму, ломанє костий, біль крижий і жолудка, недокровість, дихавицю, заворот голови, випадане волося, всї недуги мущин і женщин, встрикує проти затроєню крови. Лїчу своїми лїками лише тих, котрих особисто оглядаю. Години від 9. рано до 9. вечер; в недїлю від 9. рано до 4. по обідї. — Телефон: Орчард 6352. 130—

ПІД РОЗВАГУ УКРАЇНЦЯМ.
При повороті до краю і тут в Америці нема лїпшого ремесла від автомобільового. Наша школа видала 8.000 дол. на уладжене своєї школи. Нові машини. Хто навчить ся ними кермувати, той стане добрим шофером. Вдячність по всї часи. Звакте, що наша школа лїпша від других щодо її уражденя. Ми викладаємо у Вашій мові. У нас є денні і вечірні курси. Можете платити тижнево. Заки підете до другої школи, зайдіть і порадьте ся з нами. ЗАПИСУЙТЕСЬ ДО ШКОЛИ ЩЕ НИНІ. 108-24

ARENA AUTO SCHOOL, 146 W. 56th St., NEW YORK, N.Y.

ВІЛЬНЕ НА 60 ДНІВ.

Овенса Електричний Пасок
Добрий для мущин!
Добрий для женщин!

ПРОБНА ОФЕРТА: Пішлїть 25 цнт. на мужеський пасок або 40 цнт. на женський пасок на оплачене пересилки і т. я. Заплатіть $3.45 депозит при відборі з почти. Зачніть уживати сейчас і носїть пасок як вказано через 60 днів, а коли опісля будете з него цїлковито вдоволені і щасливі з чудової поправи Вашого здоровля; коли Ваше серце запалає вдячностию і Ви побачите, що мій пасок зробив Вам більше добра між всї медикалїї і лїкарська опіка, якій Ви колинебудь піддавали ся, тоді зобовяжіть ся поручувати сї паски своїм знакомим. Коли однак будете невдоволені при кінци 60-ох днів, тоді звернїть пасок сейчас, а по сім я зверну Вам скоро Ваші $3.45. Се моя ґаранція. Коли Ви маєте ревматизм, сціятику, невральґію, паралїж, катар, астму, запалене горла, нервовість, спазму, диспепсію, нестравність, болї голови, безсонність, слабість в крижах, гемороїди, запір, скрофули, опухнене, дрощі, водну пухлину, недуги нирок і утроби, ослаблені органи, і всякі инші долеґливости, то я радо дам Вам на двомісячну пробу славний Powerful Electric Belt. Чому ждати погіршеня? Чи Вам лїкарі не говорили, що вплив електрики відчуваєсь сейчас по ужитю? Адресуйте: 140вс—
A. P. OWENS, Dept. E., 2225 Tilden Ave., BROOKLYN, N. Y.

З ПРИРОДНОЇ ВЕЛИЧИНИ ЛЯЛЬКИ 50 ЦНТ.
Такі як отсі: Домашні защитники Вуйка Сема (моряк—жовнір—пістунка). Найновійша і найзнаменитша ваґа, яка колинебудь була. Воєнний Шал. Сї три ляльки разом 50 цнт. Високі на 2 стопи. Займаючі, гарно кольоровані для відрізненя кождої зокрема. Подобаєсь кождій дитинї. Репродукція дуже вдатна, друкована на добрій матерії до випиханя. Ляльки так великі, як дїточе убранє. Кожда дитина повинна їх мати. Пішлїть 50 цнт. і подайте своє імя і адресу а ляльки будуть Ваші. Не зволїкайте. Пишіть ще нині. 46,50ч-
FISHEEIGH & CO., Dept. D. 35,
CHICAGO, ILL.

В кождій українській хатї повинен находитись календар Українського Народного Союза, який коштує тільки 50 цнт.

Хто докаже, що Кальварійське Лїчниче Вино не є успішне, звернемо гроші.

КАЛЬВАРІЙСЬКЕ
Reg. U. S. Patent Office
ЛІЧНИЧЕ ВИНО.
Неначе чудесом оцїлило сотки людий від передчасної смерти. ВИЛІЧИТЬ І ВАС коли терпите на запір, розвільнене і другі клопоти жолудка, коли терпите на брак апетиту, млоїть Вас, болить Вас голова, дістаєте великі сині обвідки під очима, худїєте з дня на день, то не чекайте аж станете виглядати як страхопуд, але сейчас купіть собі КАЛЬВАРІЙСЬКЕ Лїчниче Вино. Одна бутелька $1.00 у аптикаря, аґента або пишіть до самої фірми: 145вс154
D. WROBLEWSKI & CO.,
одинокі фабриканти і властителї,
196 E. 4th St., Dept. P-B.,
New York City.
Стережіть ся лихих підробів.